

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

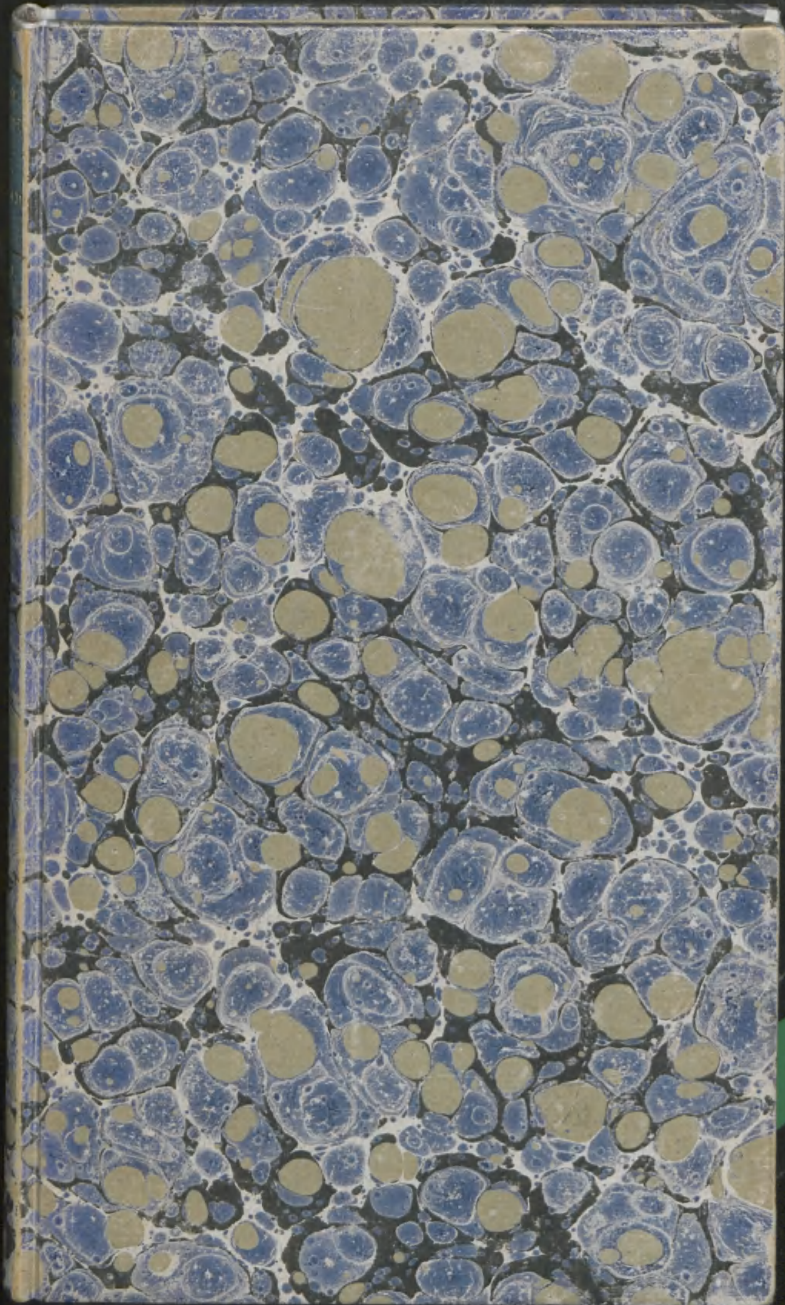
Forfatter(e) Author(s):	Pontoppidan, Henrik.; af Henrik Pontoppidan.
Titel Title:	<u>Spöken</u>
Alternativ titel Alternative title:	Spøgelse.
Udgivet år og sted Publication time and place:	[Helsingfors] : [s.n.], [1888]
Fysiske størrelse Physical extent:	118 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

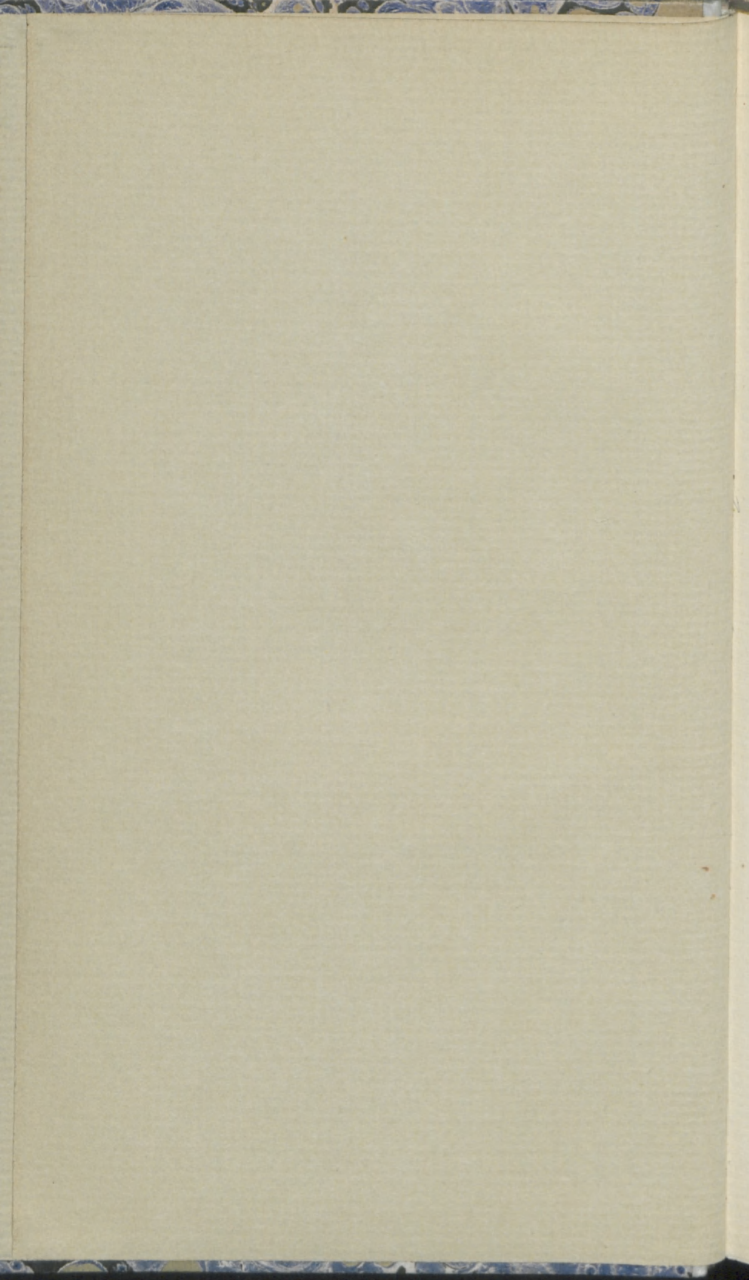
57, -237

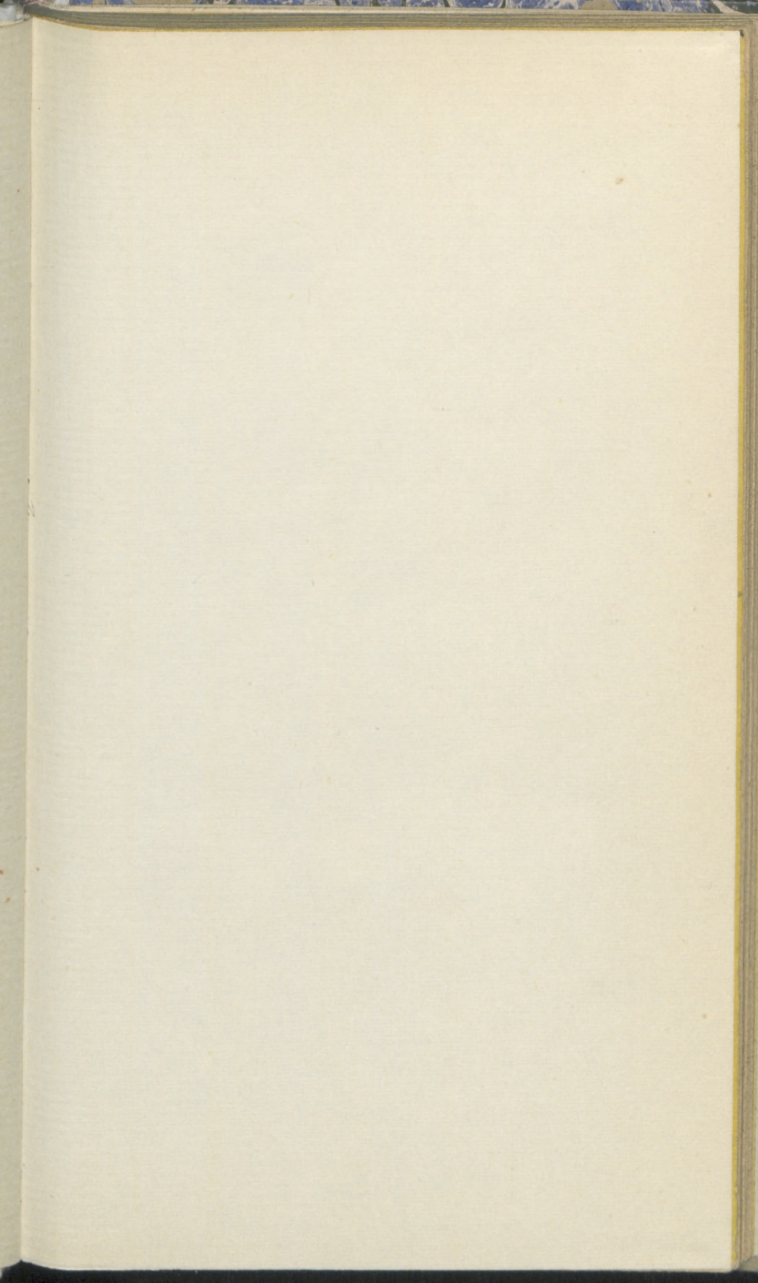

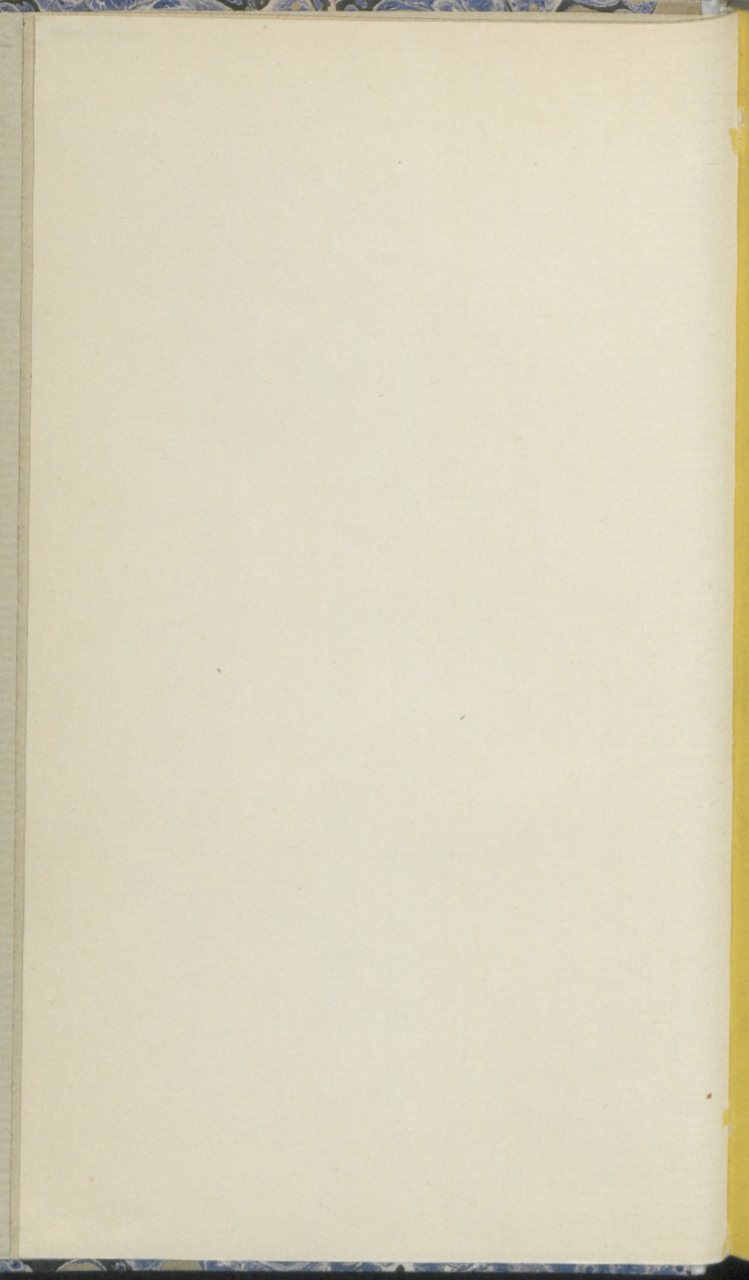
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130001506693

Hfms 1888.
(Nya Pressens filjatongliss. 8.)

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

Spöken.

Af

Henrik Pontoppidan.

I.

En mörk och dyster oktoberkväll rullade en gammalmodig vagn fram längs den förfallna landsvägen som i de besynnerligaste bukter och utför brant stupande sluttningar leder ned från höglandet till de stora skogarne och kärren vid Nørrekjær. Insvept ända upp öfver öronen i en hvit gummirock, hvarur endast en lång, röd näsa stack fram mellan snibbarne på den uppslagna kragen, satt kusken och böjde sig undan regnet, som oupphörligt strömmade ned och nu i åtta dagars tid blött upp fälten och gjort vägarne nästan ofarbara.

På bottnen af de djupa dalarne i hvilka vägen alt emellanåt brant stupade ned, var det nästan lifsfarligt att färdas. Skenet från vagnslyktorna, hvilka likt tvänne glödande klot lyste genom dimman, dallrade öfver vattenfyllda diken, öfversvämmande ängar gråtande trån och ensliga hyddor. Till och med den ålderstigna vagnen suckade öfver sina slitna ressor och jämrade sig öfver sitt styfnade läder, likasom en gammal giktbruten gubbe, som upplefvat bättre och lyckligare dagar.

Det hade den också i själfva väcket gjort. På dess dörrar voro målade både vapensköldar i blått

1952.9.281

X

och eklöfskransar i guld. Men fastän den engä
åtnjutit den höga äran att vara själfva grefvienn
bröllopsvagn, samt ofta under dessa minnesvärda
gar varit en tillflyktsort för kärleksjoller och hvi
ningar mellan atlas och siden, så tydde dess utseend
nu ganska afgjort på att den likasom den gam
rödnäste lifkusken hörde till de afdankade. Och
dömma af de gemytliga slag med piskan, hvarmed h
stundom förkortade tiden uppe på kuskbocken, o
den nonchalanta hälsning han en gång sände efter
stackars bondkvinna, som med uppskjörtade kjolar u
der en väldig paraply stretade fram genom regn
så var det knappast häller någon medlem af d
greffliga familjen, som satt där inne, i skygd af d
styfva, buckliga lädret.

Så var det icke häller. Det var blott en u
flicka af borgerlig släkt, en prästdotter, som het
Agnete.

Hon satt sammankrupen i ett hörn af det är
vördiga äkdonet, och stirrade framför sig blek oc
med hårdt sammanprässade läppar. Det svaga sk
net från lyktorna, hvilket trängde in genom de sm
dimmiga rutorna, belyste en enkel svart klädning oc
ett par stora mörka ögon, strålade med denna u
derbara glans, som talar om flere natters oafbrute
gråt, och hvilken jämte hennes af smärta härjad
drag och svarta sorgdräkt förklarades af den svag
doft af granris och kربول, som omgaf henne.

Tid efter annan, då en pisksmäll från kuskbo
ken eller en ovanligt häftig knyck af vagnen väkt
henne ur hennes drömmar, rykte hon till nervöst, oc
rätade sedan på sig med en energisk rörelse. Ut
trycket i hennes ansikte talade då om ett orygglig
beslut, om en rustning till strid, hvilken jagade blo
det upp till hennes kinder och kom hennes mörka
ögon att blixtra.

Men i den mån vagnens gungning, det gamla lädrets knarrande, fönsterrutornas oupphörliga klirrande och regnets oafbrutna smattrande värkade bedröfvande på hennes öfverspända nerver, sjönk hon småningom samman i sitt mörka hörn. Och likasom fågeln flyger till sitt bo, återvände hennes tankar till barndomshemmet, till den öfvergifna prästgården, i pilträdens skugga, som hon nyss hade lämnat, och hvarest numera blott en förgäten grafkrans, den slocknande glöden i kakelugnen och några gamla möbler förtäljde om det hem, som var splittradt, den lycka, som blifvit krossad.

I denna gamla, halmtäktade prästgård, dold mellan höga, kala, ljungbevuxna kullar, bakom en liten, usel by, hade hon blifvit född en sommardag för endast aderton år sedan. Ut i de mörka, låga rummen, den obetydliga trädgården, inom den lilla värld, som sträkte sig från stallet ned till åkern, från pilträden till ankdammen, hade hennes lif förflutit, och hon själf vuxit upp till den modiga, lilla brunett, som nu för första gången lämnade den.

Det var blott sällan hon öfverskridit gränsen till detta inskränkta område; och endast från det höga bärget bakom prästgården, dit hon ofta begifvit sig med sin fader för att se solen gå ned, hade hon hitills varit i tillfälle att kasta en blick ut öfver denna vida, oroliga värld, med hvilken hon nu skulle upptaga kampen. Vid åtta års ålder hade hon på samma dag förlorat sin mor och en liten syster; och sedan dess hade hon lefvat helt allena med sin tyste, allvarlige fader, som hon älskat öfver allt i himlen och på jorden, och hvilken i dag blifvit förd till den eviga hvilan.

Han hade varit en af dessa starke kämpar, hvilka på sina kraftfulla skuldror bära ett helt långt lifs hän och förakt utan att böjas. „Tiggarpästen“

kallades han hånfullt af de mäktige, och till och med de fattige och förtrykta, hvilkas sak han gjort till sin egen, förstodo icke alltid denne dystre, allvarlige man, som likt apostlarne vandrade från dörr till dörr för att blotta orätt och lindra nöd; som oaktadt alla förföljelser städse var lika färdig att hjälpa, som fastän själf hemsökt af bittra sorger och hårda pröningar, förblef lika stark och oböjlig, så att till och med döden slutligen ansåg rådligast att komma smygande såsom en tjuf om natten för att för alltid tillsluta hans mun.

Ännu för åtta dagar sedan hade han sent på kvällen kommit hem från ett sjukbesök frisk och ras med regndropparne glittrande i sitt tudelade skägg och sin lejonman. Och då Agnete följande morgon skyndade in, för att som vanligt gifva honom en kyss innan han steg upp och bedja sin morgonbön med honom, låg han med handen under kinden likasom ett barn, och stirrade ut i rummet — men med brustna ögon.

Agnete hade utstött ett genomträngande skrik och var under de följande dagarne nästan ifrån sin sinnen af förtviflan. Trots böner och öfvertalningar hade hon icke låtit förmå sig att lämna faderns dödsbädd, hvarest hon dag och natt satt ihopkrupen vid hufvudgården, och grät och snyftade med ansiktet doldt i sina händer. Tvänne gamla, pratsjuka tanter, hvilka af den afidnes allvarliga väsende och spartanska lefnadssätt i många år afhållits från att besöka huset, infunno sig nu ifrån hufvudstaden för att taga vård om henne. Så snart de någorlunda lyckats lugna henne, började de strax med mycket ifver rusta till en anständig begrafning, samt vidtaga alla nödiga mått och steg för att ordna kvarläten skapen.

Den var icke synnerligen riklig. Det var ick

så utan orsak de gamla fröknarna betänksamt skakade sina korkskruflockar, då de anställde sina grundliga efterforskningar i toma skåp och lådor. Den aflidne hade haft sin egen åsikt om de ting, som rost och mal förtära; och det varade icke länge tills tanterna till sin förskräckelse upptäckte att han bokstafligen lämnat sitt barn i „Guds beskydd“ — såsom han ofta uttryckte sig.

Lyckligtvisingo de emellertid höra att enke-grefvinnan på Nørrekjær, en sjuklig gammal dam, hade yttrat en önskan att få till sig en behaglig ung flicka, som kunde hålla henne sällskap i hennes ensamhet. Strax insågo de båda tanterna att detta möjligtvis kunde blifva en räddningsplanka för det stackars värnlösa barnet. Efter ett par hemliga rådsläpningar inne i gästrummet, hvarest Agnete icke kunde höra dem, reste slutligen den äldre af dem en eftermiddag till slottet, iklädd en omfångarik, svart silkesskrud och med ett porträtt af Agnete gömdt i sin spetsnäsduk. Då hon sedan vid sin återkomst kunde förtälja att Agnete i nåder blifvit antagen, var glädjen icke ringa.

Alt tyktes sålunda ännu kunna vända sig till det bästa; det fattades numera blott Agnetes samtycke.

Att detta emellertid icke skulle blifva så lätt att vinna, var en sak som de gamla tanterna ganska väl viste. De voro icke okunniga om att hennes unga sinne alt ifrån de första barnåren insupit ett glödande hat emot de rika och förnåma, under hvilkas hån och förföljelser hon sett sin faders hår gråna. Detta stolta herresäte, hvars namn aldrig blifvit nämnt i hennes hem, utan att hennes fars ansikte mulnat, hade nästan varit det första som kommit hennes unga hjärta att klappa af förakt. Med fruktan och afsky hade hon drömt om dess larmande jakter

och nattliga fester med brinnande facklor öfver de mörka vallgrafvarne, hvarom hon hört så mycket berättas. Och ännu kunde blotta åsynen af slottets guldskimrande spiror bortom bergen och de fattiga usla kojor komma hennes händer att knyta sig, och jaga blodet upp till hennes kinder.

Intet af allt detta var, som sagdt, någon hemlighet för de båda tanterna. De kände tillika hennes själfständiga, lidelsefulla natur, hvilken så ofantligt påminde dem om faderns dystra allvar och okuliga trots, och de beslöto därför att gå till väga med den största varsamhet.

Till deras förvåning och glädje gjorde Agnet emellertid icke det ringaste motstånd. Hon lyfte ick ens upp hufvudet från den ställning, hvari hon heldagen suttit sammansjunken med ansiktet doldt i sina händer, upplöst i tårar, och fullkomligt känslolös för allt som försiggick omkring henne. Likasom ett viljelöst ting lät hon de andra styra och ställa bäst de behagade, och på tanternas fråga svarade hon endast sorgset:

— Gören med mig hvad I viljen!

Först då hon sedan begrafningen var förbi, sat i vagnen, som under tanternas enhälliga förmaningar och varningar rullade bort genom pilalléen, insåg hon hvad det var man hade företagit sig med henne, och hvart hon for. Hon erfor ett ögonblicks fruktan, att hon redan var nära att kasta sig ut genom vagnens fönster. Men plötsligt försvann all oro och räddhåga. En underbar känsla af trots, en obestämd härförelse, som i ett nu väckte hennes domnade kraft till lif, fylde hennes bröst. Hon förstod icke själf hvad det var som i detta ögonblick försiggick inom henne, eller hvad hennes afsikt egentligen var, men hon kände att en högre makt hade ledt hennes steg, att himlen själf hade anvisat henne denna väg, och hon tykte

er d
t be
ottet
ttige
, oc
hen
hen
fant
okul
a me
gnet
ick
hel
i sin
s fö
t vil
st d
en en
sat
inga
g ho
e, oc
n, s
vag
rädd
här
ft ti
hva
enn
känd
imle
tykt

sig höra faderns stämma ur mörkret tillhyvisa henne mod och hopp.

All fruktan, alla tvifvel hade vikit ifrån henne. Hon kände sig plötsligt så underbart stark, och modig likasom en tapper väpnare hvilken med sina skarpslipade vapen under kappan nattetid smyger sig in i den fiendtliga borgen — för att hämnas.

Hvad var det väl, som de gamla, erfarna tanterna hade sagt? De hade ju dock så enträget bedt henne vara påpasslig, lägga band på sina känslor, och komma ihåg att hon nu gjorde sitt inträde i en af landets förnämsta familjer. Hon skulle ju kalla grefvinnan „hennes nåd“ och kyssa henne på handen första gången de råkades. Grefvinnan hade ju också nedlåtitt sig att tala vänligt om henne, och redan på förhand fattat tycke för henne — var det icke så?

Agnete log, då dessa ord plötsligt likasom ur en dimma dykade upp för hennes minne. Hon höjde stolt sitt vackra hufvud, knäpte händerna krampaktigt samman, och svor i tysthet att de skulle få känna att hon var prästen Thorbjörsens dotter!

Vagnen rullade nu ned längs den sista branta sluttningen.

Agnete öppnade hastigt fönstret likasom för att få luft. Nedanför backen kunde hon genom regnet skönja de vidsträckt kärren öfver hvilka dimmorna lägrat sig. Vagnen rullade öfver en bro. Vägen gjorde en hastig krökning och på dess högra sida syntes en hel rad svagt lysande ljus.

Det var „kärrhyddorna.“ De lågo där sida vid sida, sammansjunkna öfver den fuktiga kärrmarken, och stödde sig i sin uselhet på hvarandra, likasom deras invånare. Öfver de usla trasor, som allestädes voro upphängda innanför fönstren, men hvilka endast räckte till att betäcka de nedersta rutorna, kunde Agnete, då hon åkte förbi se in i stugorna. Rum efter

rum, hem efter hem, det ena trängre och fattigare än det andra, drogo henne förbi i all sin hvardagliga nakenhet, och förtäljde i förbifarten hvart och ett sitt sorgliga kapitel.

Här i den mörka, fattiga stugan stod en utmärkt kvinna, och höll en osande talgdank öfver en bred fällbänk med en rad af slumrande barnahuvuden, i det hon med handen skuggade för ljuset. Där satt en man med rödt skägg och sof med huvudet lutadt mot väggen och vidöppen mun, under det en halfklädd kvinna stod och kammade sitt hår framför en liten spegelbit. På några ställen var man ännu samlad vid kvällsvarden på bordet under fönstret, hvilket skyldes af de upphängda trasorna, så att Agnete endast uppvid taket såg de ätandes stora, oformligt skuggor. I en del stugor höll man redan på att gå till hvila i de stora halmbäddarne. Men i det sistnämnda och uslaste huset i hela raden, hvarest det icke fanns så mycket som en klut för fönstret, satt en gammal man helt allena på en bänk i en tom koja med lutande väggar. Han stödde händerna på knäna, och stirrade framför sig, medan hans läppar rörde sig, likasom om han talat med sig själf.

Vägen gjorde åter en krökning.

Agnete slöt ögonen. Med denna bild af nöd och elände i sin själ, ville hon träda inför grefvinnan.

Vagnen rullade emellertid in i en lång kolmörk allé. Hästarne gingo fot för fot, och vattnet stänkte upp kring hjulen. Våta, drypande trän skymtade det ena efter det andra förbi, likasom hemska, vandrande spöken.

Agnete flyttade sig oroligt fram och tillbaka på sätet. Hon tyckte att det aldrig ville taga någon ända.

Plötsligt såg hon mellan tvänne trästammar ett ljus från själfva slottet, och hennes hjärta började och

häftigt klappa. Hon knäpte åter krampaktigt händerna samman. Och medan vagnen rullade öfver bron in på borggården, framkallade hon ännu en gång i minnet bilden af sin far, likasom för att styrkas af hans välsignelse.

II.

Vagnen stannade vid den stora hufvudingången till det stolta, imponerande slottet, som med sina torn och spiror, mörkt och dystert reste sig ur dimman. Alla fönster voro mörka. Endast från den rymliga vestibylen, hvars dörr stod öppen, kastades ett klart ljus ut öfver den höga stentrappan, och dess förgyllda järnledstänger. En liten fet betjänt — en gummiboll på ett par gamascher — hoppade försiktigt ned för de våta trappstegen, slog upp vagnsdörren och sträkte fram ett rundt, pomaderadt hufvud på en kort hals, samt kikade med det ena ögat in i vagnen. Då hans blick träffade Agnete, drog han sig tillbaka och spände upp en paraply, som han tagit med sig, i det han artigt bjöd henne att stiga ut.

Agnete, som darrade så att det ett ögonblick svartnade för hennes ögon, samlade alt sitt mod, och emottog stolt och kall, den hand, som räktes henne, det hvarpå hon med en befallande åtbörd, som först kom den lille mannen att studsas, och sedan att småle, pekade på några askar och paketer inne i vagnen, — och steg sedan raskt och säkert uppför trappan, så att betjanten hade all möda att följa henne med paraply.

I den höga vestibylen, hvars golf bestod af svarta och hvita marmorskifvor, lagda såsom rutorna på ett

schackbräde, hängde den inträngande dimman som en grå slöja öfver speglar och väggytor. Förgyllda lampor brunno sömnigt på pelarene mellan de höga mörka ekdörrarne, hvilka genom sin dystra högtidlighet tyktes vara medvetna om att de inneslöto en hälgedom medan väldiga bjorthorn likt späjande väktare höll vakt ofvanför dem. En bred, mattbelagd trappa förde i bakgrunden upp till öfre våningen, och i närheten af denna — midt framför ingången — stod en stor kamin af rödpräcklig marmor med bred uthuggen gesims och förgylldt galler.

Blek, med sammanprässade läppar och bultande tinningar stod Agnete som en drottning midt på schackbrädet, och kastade utmanande blickar omkring sig på dörrarne — likasom om hon väntade att i nästa ögonblick få se grefviinnan träda ut genom en af dem. Men de förblefvo alla stängda, och ingenting anmärkningsvärdt inträffade. Till och med den tjocke betjänten hade öfvergifvit henne för att draga försör om hennes bagage, och hon befann sig helt allena i den stora vestibylen. Endast en kämpalik kruk med mörkblå sammetsbenkläder, och röd och hvitrandig väst stod lutad emot fönsterposten, likasom om han väntat på en order. Han kastade en likgiltig blick på henne, utan att hälsa och började sedan åter allsköns lugn med ärmens putsa en knapp i sitt livrö

Agnete bet sig i läppen och blodet rusade upp till hennes kinder. Hvad ville detta säga? Skulle ingen komma för att taga emot henne? Hvart skulle hon väl taga vägen?

Hon kände sig helt rådvill, men i detsamma hörde hon en dörr öppnas, och då hon vände sig om såg hon ett litet, nästan dvärglikt fruntimmer komma ut genom en tapetdörr under trappan, och med ljud lösa steg nalkas henne. Hon bar en svart klädnin med nedvikta manchetter och ett hvitt förkläde, vi

hvars bälte en stor nyckelknippa hängde. På hufvudet hade hon en stor vit mössa, bunden under hakan med en stel rosett, som gaf hennes utseende någonting nunneligt. Hennes ansikte var blekt och skrynkligt, men hon rakte Agnete vänligt sin iskalla hand och bjöd henne hjärtligt, nästan moderligt välkommen.

— Grefvinnan tar icke emot i kväll — sade hon, så snart hon hälsat, med en så dämpad stämma som om hon fruktat att hvarje ord kunde störa hennes nåd. — Grefvinnan befann sig icke riktigt väl, och drog sig tillbaka för en timme sedan . . . Jungfru Andersen — sade hon åt en mörklett ung flicka med lockigt hår, som i detsamma visade sig i dörröppningen under trappan, — vill ni följa fröken upp till hennes rum. Alt är i ordning däruppe, i enlighet med grefvinnans önskan. Jag har själf öfvervakat alt.

Sedan nickade hon åter moderligt och vände sig till den väntande kusken.

Agnete förstod icke huru hon lyckligt och väl kommit upp för de många mattbelagda trappstegen, och genom en lång halvmörk korridor in i ett litet prydligt rum med mattor och blommor samt doftande af de finaste parfymer. Men då kammarjungfrun tändt ljusen i en armstake på bordet, sjönk hon utmattad ned på en taburett bredvid dörren. En känsla af harm eller förlägenhet, af befrielse eller tomhet, eller kanske litet af allsammans gjorde henne helt yr i hufvudet. Den starka spänningen, som så plötsligt slappats, det oväntade emottagandet, vagnen hvars rullande och skrammel ännu ljud i hennes öron, mörkret, regnet, det plötsliga ljuset, och det lilla, stillsamma fruntimrets iskalla hand — alt gick i detta ögonblick rundt för henne, och det varade en god stund tills hon kom till sig själf igen.

Emellertid andades hon nu lättare; hon hade dock varit ståndaktig, och hon kände att hon skulle förblifva det. Hon hade visserligen en tryckande känsla af att hon ett ögonblick varit nära att förlora fattningen inför det lilla fruntimret, och hon tyckte sig hafva sett ett öfverlägset leende på kammarjungfruns läppar, då hon ledsagade henne uppför trappan. Men hon tröstade sig med att detta varit en öfvergående svaghet, som icke mera skulle förnyas, och hon lofvade sig heligt att hela detta emottagande som uppenbarligen var ämnadt att förödmjuka henne icke skulle göra hennes rygg mjukare då hon i morgon stod ansikte mot ansikte med grefvinnan.

Med en försmädlig blick såg hon sig omkring sitt „dockskåp“ — som hon strax kallade sitt rum. — Dessa sammetsstolar, dessa mattor, dessa armstolar, hela denna prålände utstyrsel skulle väl göra intryck på henne! Hennes blick sväfvade likgiltigt hän öfver dessa sidenkuddar och blomstervaser, samt denna narraktiga, af långa ljusblå draperier omgifna säng, som kunde skönjas vid den ena väggen bakom en japanesisk skärm. Och i det hon kände huru mycket hon föraktade allt detta, tänkte hon med stolthet på deras egna hårda tageltygsstolar hemma i prästgården; på deras furubord, deras nakna väggar och kalla golf.

En sak hade väckt hennes förvåning från och med det ögonblick hon inträdde i slottet; det var den besynnerliga stillhet som rådde öfverallt omkring henne. Men plötsligt erinrade hon sig att hon befann sig i ett sorgehus. Hon viste ju mer än väl att greffen för icke längesedan hade dött — föll han icke ifrån hästen? — och att slottets nuvarande egare var grefvinnans unge, sinnessvage son, om hvilken det berättades att han satt inspärrad i ett af slottets rum, utan att någon fick se honom. Nu mindes hon också

att lamporna nere i farstun varit omvirade af sorgflor, samt att både betjanten och kusken haft ett svart band om den ena armen.

Men minuterna flade framåt. Hvad skulle väl nu inträffa? Hon började ängslas i denna grafiska stillhet, som icke stördes af ett enda ljud från hela den stora byggnaden. Den af vällukter mättade luften gjorde henne yr i hufvudet; ljuslågornas oroliga flämtande förvirrade henne; ja, hela denna främmande prakt och dessa färgrika tyger, som likväl icke kunde underlåta att fångsla ett kvinnoöga, denna inbjudande silkesglans, dessa hvita spetsars fina maskor och speglarnes öppna famn, allt detta framkallade hos henne efterhand en nervös ångest, likasom om hon befunnit sig allena med en fiende, som stirrade på henne med tusende ögon.

Från tornuret hördes nio melankoliska slag.

Hvad skulle nu inträffa? Måne ingen skulle komma? Menade de kanske att hon skulle gå till hvilat? Huru skulle hon beta sig? Hon måste ju åtminstone få sin nattsäck. Och hennes koffert?

Hon började gråta, och snyftade sakta som ett barn. För första gången i sitt lif erfor hon hvad det var att vara allena.

Stiltligen dolde hon ansiktet i sina händer, och grät, stora bittra tårar, medan hon bad Gud och sin ståndaktige fader om mod och styrka.

Plötsligt sprang hon upp och torkade hastigt sina ögon. Hon hade hört steg i korridoren.

Kort därpå klappade någon på hennes dörr, och kammarjungfrun med det lockiga håret kom in och anmälde att supén var serverad.

— Godt! — svarade Agnete kort med en lätt darrning i rösten. Hon hade vänt sig bort, och låtsade vara ifrigt sysselsatt med att undersöka sin kapp, som hon jämt och nått hunnit få af sig.

Men kammarjungfrun blef stående vid dörren, och Agnete begrep då att det var meningen att hon skulle följa henne. I största hast slängde hon kappan öfver en stol, men kom i sin förvirring att lägga den ofvanpå sin hatt; och då hon märkte misstaget, hade hon icke mod att rätta det, utan gick hastigt, utan att våga se upp, förbi kammarjungfrun ut ur rummet.

— Fröken är så god och går ned i matsalen,
— sade denna bakom henne på vägen utför trappan.
— Supén serveras i afton där inne i stället för i kabinettet, för att grefvinnan icke skall bli störd.

Matsalen låg omedelbart bredvid vestibylen, och var både större och högre än något rum Agnete förut hade sett. Ett stort ekbord på tunga svarfvade fötter stod midt på golvet under tvänne praktfulla, i sorgflor inhöljda kristallljuskronor. Vid bordets ena ända var det dukadt och tvänne höga kandelabrar med tolf ljus, upplyste det väldiga rummet.

Då Agnete hade intagit sin plats vid bordet, lämnade kammarjungfrun rummet, och hon blef allena. Och medan hon väntade på hvad som komma skulle, såg hon sig omkring med rädda blickar.

Midt framför henne vid salens ena gäfvelvägg stod en väldig buffet af svart trä med stora silfvervinkannor, förgyllda bågare och pokaler. Långvägarne voro medels refflade pelare afdelade i målade fält och på pelarene voro upphängda lysande sköldar, korslagda svärd och blanka rustningar. Rundt omkring salen sträkte sig en bred bänk, betäkt med röda hyenden, och ofvanom denna löpte en hög skulpterad ekpanelning. Men då Agnete härifrån lät blicken sväfva upp till ett af de målade fälten, slog hon plötsligt ned ögonen, och blef blossande röd.

Var det möjligt?

Ja! Där stod ju en sprittnaken kvinna midt på

väggen! Vid hennes fötter låg . . . , min Gud var det icke . . . en naken karl! Det bredvidliggande fältet framstälde en annan naken kvinna med långt, utslaget hår, och en svan i famnen! . . . Hon förskräktes. Så långt hon kunde se var hon omgifven af idel nakna män och kvinnor, som skämtade lätt-sinnigt eller smyckade sig.

Hennes hjärta hade icke ännu upphört att klappa våldsamt, då en dörr i panelningen öppnades af en lång, mager betjänt med ett allvarligt utseende, och iklädd en svart frack. Han bugade sig höfligt för henne, och stälde ett litet öfvertäckt fat på serveringsbordet vid dörren. Därpå vandrade han stel och afmätt fram öfver golvet, och stälde sig bakom hennes stol, hvarest han stum och orörlig förblef stående på ett par stegs afstånd med en serviett kastad öfver ena armen.

Agnete förstod sig icke härpå. Af alt, som hon hittills sett var detta i hennes ögon det oförklarligaste. Hvarför i all världen stod han där? Hon väntade hvarje ögonblick att han skulle sätta fram någonting åt henne. Men orörlig som en bildstod blef han stående bakom hennes rygg, på hvilken hon tyckte sig känna hans allvarliga ögon hvila.

Slutligen tog han ett steg åt sidan, och sade med en stämma, som påminde om en gisnad dörrs knarrande:

— Behagar fröken kanske inte entré?

Agnete spratt till. Hon blef blossande röd och såg oroligt spanande ut öfver det dukade bordet. Men trots alt sökande var det henne omöjligt att upptäcka annat än några assietter med syltad frukt, en plat-de-ménagë, en skål med kakor och en smörask med lock.

— Nej, — sade hon därför kort.

I samma ögonblick blefvo ett par af assietterna

och det som hon ansett för en smörask borttagna, och en ny varm tallrik jämte det lilla fatet från serveringsbordet framsatta. Dess silfverlock lyftades af ett glas vin serverades, och betjanten förfogade sig åter till sin plats — allt lugnt och ljudlöst med en maskins noggrannhet.

Agnete sneglade skygt bort till fatet. Det innehöll en rätt som hon aldrig i lifvet hade sett, och som dessutom föreföll henne så besynnerlig och hade ett så ovanligt utseende, att hon blef ännu mera förvirrad. Den bestod af en varm, gulaktig massa, hvori likasom stora, hvita maskar vred sig om hvarandra, medan små, runda skifvor af rostadt bröd voro anbragta rundtemkring fatet. Röd och förvirrad satt hon och stirrade på denna obegripliga rätt, under förtviflade ansträngningar att utgrunda hvad det månne vara och huru det skulle förtäras, tills hon slutligen alldeles förlorade fattningen. Det föreföll henne till och med att maskarne fingo lif och började röra sig, och samtidigt tyckte hon sig se en af de nakna varselserna på väggen hånfullt vända sig emot henne, medan en annan sträkte fram de hvita armarna. Slutligen började hela salen gå rundt för henne, och hon kände blott dessa ögon bakom stolen, hvilka kommo henne att rysa.

Med en plötslig viljekraft rätade hon på sig och grep sin gaffel. Men olyckligtvis kom hon därvid att stöta till silfverlocket, så att detta med buller och bång trillade ned på golvet.

I samma ögonblick kastade hon sig under våldsamma snyftningar tillbaka mot stolens ryggstöd.

— Jag vill hem! För mig hem! — ropade hon och borrhade krampaktigt hufvudet ned i sin arm.

Den maskinmässige betjanten, i hvars praktik ett sådant fall förmodligen aldrig förekommit, och som uppenbarligen icke viste huru han borde förhålla sig,

beslöt att förblifva orörlig stående på sin plats och betraktade henne förbluffad med uppdragna ögonbryn.

Slutligen trädde han fram ett par steg, och i det han lät den ena armen med servietten sjunka ned längs benet, upplät han åter sin knarrande dörr och sade:

— Behagar fröken möjligtvis ingen mat?

— Jag vill hem! Jag vill hem! . . . Pappa!

Pappa!

Med långa steg förfogade sig nu betjänten bort, och kort därpå visade sig åter det lilla fruntimret vid dörren, hvarest hon slog händerna ihop i stum förfäran.

III.

Då nattvakten på Nörrekjær denna mörka regnvädersnatt hade gjort sin tredje rundtur omkring de stora foderladorna, förbi stallen och de öppna redskapslidren, genom parken och tillbaka igen till slotet, steg han ned i källaren för att som vanligt vid midnattstid få sig ett glas varmt öl, som stod och väntade på honom i kakelugnen, och för att samtidigt prata bort en stund med kökspigorna, som lågo i en kammare innanför folkets hvardagsrum, och af hvilka vanligtvis någon vaknade vid skenet af hans lykta eller trampandet af hans tunga stöflar, när han i sin tjocka kavaj satte sig vid bordet med lyktan framför sig.

Ty då Märten väktare var en gammal karl, för hvilken man inte behöfde genera sig, stod dörren alltid öppen om natten mellan de båda rummen. Och

då han därjämte, trots sitt myckna brummande och gnatande, var en glad själ, med hvilken gårdens tjänsteflickor alltid plägade skämta, hade dessa små af-
tonunderhållningar efter hand blifvit nästan ound-
bärliga för båda parterna, fastän det på långt när icke
alltid var vänliga ord som växlades genom dörren.

Början gjordes vanligen från det inre rummet
med en sömnig fråga om väderleken, en långdragen
gäspning eller en sömntrycken förbannelse öfver det
oljud han förde. Men Mårten, hvars specialitet det
var att säga saker, som ingen annan vågade sig på,
och som isynnerhet i fruntimmersällskap fann ett sant
nöje i att använda de mest härresande ord och ut-
tryck, förstod alltid att draga till och med den oskyl-
digaste lilla anmärkning in på detta sitt älsklingsge-
bit. Där hördes då regelbundet ett fnissande och
skrattande inne under täckena, efter hand som alla
flickorna vaknade och den gamle fick samtalet riktigt
i gång.

Då Mårten denna natt kom in från regnet, hörde
han emellertid redan i farstun ett ifrigt pratande och
skrattande inne i kammaren; och då han stultade in,
lade flickorna knapt märke till hans ankomst, så upp-
tagna voro de af sitt eget samtal.

Mårten förstod strax att det måste vara någon-
ting ovanligt å färde. Men då han nu en gång hade
för vana att göra sig döf tills han fått sin lykta tänd
och funnit sitt krus, samt under sitt brummande och
svärjande slagit sig ned vid bordet, låtsade han icke
håller nu märka någonting, utan började helt lugnt
sin måltid.

Först sedan han en god stund väntat på att
blifva bemärkt, sade han slutligen med sin barska
stämma, medan han med sin rostiga fällknif skar brö-
det i bitar:

— Hvad är det för ett kacklande där inne,

flickor? . . . I ha'n väl inte släpt in något manfolk håller?

Det blef strax ett fnissande och skvattrade där inne, hvarest alla flickorna — för att höra bättre — på en gång vände sig om på rygg så att sängarne knakade.

— Du kan ju komma in och se efter, Mårten — sade en af dem.

— Åhå! . . . Jasså, det är du Lotten! . . . Ja, ta dig till vara, och var inte altför säker, min stumpa lilla! . . . Kanske kommer jag förrän du tror. Jag är visserligen gammal, men jag är seg, som skräddaren sa' då han fick skägg på hakan.

— Har du hört om prästens påskalamm, Mårten, som vi ha fått hit i kväll? — frågade nu en annan i sin tur.

— Har du fått lamm Sine? . . . Ja, du får visst flere än ett, min tös, om jag känner dig rätt. Du brukar inte vara nöjd med så litet.

Det blef igen ett skrattande utan all ända under täckena, och samtalet fortsattes på samma sätt en stund, tills en tjock och grötig, röst yttrade:

— Låt oss nu vara i fred för mera struntprat! Vi ha minnsann hört länge nog på den gamle skräflaren. Sköt du om din smörgås, och låt oss sofva i ro, Mårten.

— Åhå! Är du också där, mor Malena? Det var märkvärdigt hvad du är högfärdig i kväll! . . . Du har visst inte på länge ätit mjölkmat. Har du kanske tappat slevven din?

Men flickorna voro verkligen nu trötta. De hade också legat vakna i två timmars tid och pratat om Agnete. Nu vände de sig, den ena efter den andra på sidan, och svepte täckena om sig för att sofva.

— Godnatt, min skatt! — sade en.

— Katten vare med dig, Mårten — sade en annan.

Mårten brummade:

— Ja vänta bara, vänta bara! . . . jag kommer kanske förrän ni tror, och då blir det annat af . . .
Hvad säger du, Lotten min? . . .

Men ingen svarade honom mera. Snart hördes ett flerstämmigt snarkande därinne.

Kort därpå slog han själf ihop sin fällknif, drack ännu ett par klunkar ur kruset, torkade sig om munnen med baksidan af sin bruna hand, rapade ett par gånger eftertänksamt, och reste sig slutligen för att gå.

Utanför hade regnet plötsligen upphört. Äfven dimman hade lättat och på den mörka, stjärnlösa himmeln drefvos tunga grå skyar fram af en sydlig vind. Mårten satte sin väldiga staf in mellan stenarne, såg upp emot vindflöjeln på uthusbyggnadens tak, mumlade några ord om storm och oväder, samt vände om för att åter börja sin nattliga vandring.

Då han gjort sin första rundtur, begaf han sig upp på en liten höjd bakom slottet, hvarest han satte sig på en tufva under en gran. Här stoppade han lugnt sin lilla träpipa, som han tände i skydd af sin stora skinnmössa, och medan han turvis sög på pipan och pratade för sig själf, stirrade han grubblande framför sig.

Från denna plats kunde han nämligen få en öfverblick af hela den vidlyftiga byggnadskomplexen ända ned till iskällaren och smedjan, samt uppfånga hvarje äfven det svagaste ljud. I tjugufyra år hade han suttit här och vaktat denna hälgedom. Och hvarje natt under denna sorgens tid genomlefde han på nytt i tankarne det oroliga lif, hvartill han under dessa långa år varit ett stumt vittne.

Men hvad hade han också icke sett och upplefvat här! Hvarje gång han kom att tänka därpå undrade han öfver att det inte altsammans var en dröm. Han kunde ännu minnas gamla geheimerådet, som kallade honom „åsnå“ och spottade honom i ansiktet när han blef ond. Han mindes så tydligt som om det skett i går, den dag kungen själf var här med hela sitt följe, och kastade ett guldmynt i hans hatt då han åkte bort genom porten. Han tänkte på alla de glada nätterna med dans och glam, med facklor rundt omkring vallgrafvarne, och parken så full af kulörta lyktor som själfva paradiset. Han tänkte på den dag, den lyckligaste i hans lif, då grefven sade till honom: — Märten, från och med i dag hör du för alltid till gården. Du har varit en trogen tjänare, och eu skall stanna hos ditt herrskap.

Och nu var allt förbi! Gamle grefven var död, grefve Mogens var död, fastän han var en så vacker karl med sådana granna, strålande ögon. Aldrig skulle han glömma den dag då den röda ridhästen, öfverstänt af blod och smuts och med sadeln hängande som en säck vid sidan kom springande in på gården. Och sedan kommo de bärande Mogens, i sin kappa. Han såg ännu tydligt framför sig gamle grefven stående på trappan, blek som ett lik, och likasom om han varit nära att svimna därvid. Hvad det blef för en jämmer, och hvilken begrafning sedan! Gamle grefvens egen likbegängelse var ingenting i jämförelse därmed. Men från den vinterdagen förskref sig också allt elände. Nu var det blott sorg och olycka på alla håll och kanter. Hvad skulle väl slutet härpå blifva? Ännu lefde visserligen grefvinnan. Men huru länge skulle väl hon härda ut? Och unge grefven . . . ?

Den gamle väktaren skakade på hufvudet och mumlade dystert någonting för sig själf.

Huru skulle det sluta? Måne det verkligen

skulle gå i fullbordan det som han spått, han, den stränge prästen, som nu var död, och som sagt att helvetets eld och svafvel och gift och arsenik skulle komma öfver slottet och ödelägga det? Och månne det kunde ligga någon sanning i det som de nu sade, att grefvinnan tagit prästens dotter till sig för att blidka Vår Herre och afvända olyckan. Ja, hvem kan veta det? Kanske var det bäst för den som lyckligt och väl låg i sin kista; han slapp åtminstone alla sorger.

Där höjde sig det gamla slottet framför honom, mörkt och dystert med sina torn och spiror. Skyarne hade småningom skingrats, och månen tittade fram emellan dem, och kastade ett blekt skimmer öfver koppartaken och den förgyllda vindflöjeln. En uggle kretsade öfver slottet, utstötande sitt hesa, genomträngande skri, och försvann sedan i parken.

Plötsligt reste sig Mårten och spetsade öronen. Han hade hört ett fönster öppnas. Sedan blef allt åter tyst.

— Grefven! — mumlade han och steg sakta ned från sin plats.

Detta ljud hade också väckt Agnete, där hon låg i sin mjuka bädd och oroligt kastade sig af och an utan att finna någon ro. Utmattad föll hon väl tid efter annan i en kort, orolig slummer, men vid det minsta ljud, som nådde hennes öron, for hon förfärad upp ur sömnen, och borrhade i den vildaste ångest hufvudet ned i dynan.

Efter den olyckliga tilldragelsen nere i matsalen hade hon länge icke varit sig själf mäktig. Hon viste icke ens huru hon kommit hit upp i sitt rum och i sin säng. Hon hade endast en oklar förnimmelse af att det lilla fruntimret med den hvita mössan hade ledsagat henne upp för trappan, och under många tröstande ord hjälpt henne med afklädningen;

samt att hon själf varit som ett hjälplöst barn, och skakat af köld så att tänderna skallrade i hennes mun. Hon mindes också otydligt en kall hand, som lugnande klappat hennes kind, och lagt dynan tillrätta under hennes hufvud. Hon förstod nu att hon strax därpå måste hafva fallit i en tung sömn, ty då hon några ögonblick senare slog upp ögonen, var hon allena, ljusen voro släcta och endast den flammande brasan i kakelugnen kastade ett oroligt, fladdrande sken in i rummet.

En brännande känsla af skam och smärta öfverväldigade henne, i samma mån dessa detaljer dykade upp för hennes minne. Det blef henne plöteligt klart hvad som hade händt . . . och hon betäkte ansiktet med sina händer, likasom för att dölja sig för sig själf.

Hon förstod att allt nu var förloradt för henne. I morgon skulle det icke på hela slottet finnas en enda människa, icke ens den obetydligaste dränggosse, som icke viste huru hon burit sig åt, och som icke skulle skratta åt henne. Hon tyckte att hon borde förgås af skam! . . . Men huru hade det också kunnat ske? Hon var ju så säker på sig själf, och kände sig så stark och modig. — — —

Då hörde hon första gången ugglans klagande skri, och hon spratt förfärad till.

Hvad var det?

Hon lyfte blek och darrande hufvudet från dynan, och lyssnade. I detsamma ljudlo tornurets dofva, melankoliska midnattsslag.

Men nu hördes skriken igen, och denna gång ännu hemskare, och likasom närmare.

Plöteligt föll det henne in att det måste vara den vansinnige greffen, och hon betogs af en förlamande ångest. Till och med då skriken upphörde blef hon liggande med vidöppna ögon, sammankrupen

så att en skymt af de hvita tänderna syntes. Andredräkten gick snabbt och tungt, nästan rosslande; då och då genomlades hennes kropp af lätta rysningar.

Den gamla damen knäpte händerna samman om sin hvita nattdräkt och skakade medlidsamt sitt mössbeprydda hufvud:

— Stackars barn!

IV.

Nörrekjær låg nedanför den nordliga sluttningen af en kal bärgås, som tämligen brant sänkte sig ned emot de mörkbruna kärren. Från slottets fönster såg man ut öfver denna milslånga liflösa öken, som aldrig upplifvades af en mänsklig varelse, ej ens af en fågels flykt. En lätt, böljande blåaktig dimma hvilade sommar och vinter öfver dess otillgängliga innersta del, och då solen sken, kunde man skönja de otydliga konturerna af dels ljusare, dels mörkare bilder, hvilka likasom sväfvade eller seglade öfver dimman. Men om det var hägringen eller verkliga af solen belysta kyrkor och bärgstoppar långt bortom kärren, det kunde man aldrig med bestämdhet afgöra, så dunkelt och otydligt blef allt därute i den dimmiga luften.

Framför slottet, vettande åt kärren, låg en liten, ganska oansenlig park, hvars trån af västanvinden voro stympade som med en sax. Bakom denna, omgifven af lägre hus, — kontor och ekonomiebyggnader — låg den rymliga borggården, om hvilken det gick en sägen att bloddroppar vissa år sipprade fram mellan stenarne i dess murar. Bakom borggår-

den ända till sluttningens fot sträkte sig en hel labyrinth af stall, lador och mejeribyggnader. Själftva slottet var en väldig byggnad, uppförd af röda kvaderstenar med senare påfästade sandstensornamenter. En af dess förnämsta prydnader näst efter dess förgyllda spira, var den breda stentrappan, som ifrån vestibylen ledde ned till borggården.

Ut på denna trappa trädde Agnete en eftermiddagsstund. Det var tredje dagen efter hennes ankomst. Hon var iklädd en enkel svart kapp och hatt, men såg bra ut. På det öfversta trappsteget stannade hon ett ögonblick likasom bländad af dagsljuset medan hon skygt såg sig omkring med en spännande blick. Därpå steg hon försiktigt och med sänkt hufvud ned för trappan, och utan att se hvarken till höger eller till vänster, — där händelsevis tvänne rödhåriga tjänsteflickor och en oberstad skrifvare med en penna bakom örat, nyfiket tittade efter henne genom tvättstugans och kontorets fönster, — gick hon med snabba steg öfver gårdsplanen och ut genom porten, hvars hvalf genljödo af hennes steg.

Hon var ännu mycket blek. Detta var hennes första utflykt efter det hon i ett och ett halft dygn lidit af feber, och sedan såsom rekonvalescent varit fängslad vid sitt rum. Det var också först i dag hon blifvit presenterad för grefviinnan, som hade tagit mycket vänligt emot henne, och med deltagande frågat huru hon befann sig. Slutligen hade hon till och med klappat henne på kinden och uppmanat henne att sköta väl om sin hälsa samt dagligen göra en promenad ute i friska luften, så att hon åter skulle få litet färg på kinderna.

Agnete hade strax följt denna uppmaning, och gick nu öfver bron samt ut genom den långa poppelallén, hvarest marken var öfversållad af röda och

gula blad efter den häftiga storm, som rasat i tre dagars tid.

Det var hennes afsikt att uppsöka ett högt bärg, som skulle finnas någonstädes i närheten, och om hvilket hon hört att man från dess topp kunde se kyrkan och kvarnen i hennes hemtrakt. Hon hade äfven hört att bönderna hemifrån foro där förbi, då de passerade till och från staden; och nu tänkte hon sig möjligheten af att råka någon af dem, som kunde bringa en hälsning till hennes vänner, och bedja dessa antaga sig henne och gifva henne tak öfver hufvudet tils hon funnit en bättre värksamhet.

Ty det var ännu hennes fasta beslut att lämna detta ställe, ju förr dess bättre. Hon kände att hon icke skulle blifva riktigt frisk förr än hon för alltid lämnat bakom sig dessa murar, inom hvilka hon tillbragt den förfärliga natt, hvars fasor ännu likasom spökade i hennes hufvud.

Alla hade dock efter hennes sjukdom visat sig mycket vänliga och förekommande emot henne. Till och med kammarjungfrun med det lockiga håret hade icke längre sitt spotska leende på läpparne när de möttes; och det lilla fruntimret med den hvita mössan — mamsell Leidersdorff, som hon kallades — hade knapt vikit ifrån hennes bädd, utan vårdat och omhuldat henne som en moder. Men alt detta bidrog blott att göra hennes vistelse här ännu odrägligare. Det föreföll henne falskt och ovärdigt att emottaga all denna vänlighet på detta ställe och af dessa personer, under hvilkas förföljelser hennes far hade lidit så mycket, och som kanske hade i förtid lagt honom i grafven. Detta deltagande medlidande, som hon läste i hvarje blick, denna hjälpsamhet och detta öfverseende, som afväpnade hvarje motstånd, plågade och förödmjukade henne. Då grefvinnan på förmidagen klappade henne på kinden, och kallade henne

sitt „kära barn“, då gick det som en ström af eld igenom hennes ådror och hennes hjärta sammansnördes, så att hon ännu långt efteråt erfor en gnagande smärta i vänstra sidan.

Emellertid kände hon — då hon gick här, litet upplifvad af den friska luften — en viss stolthet öfver att hon under samtalet med grefvinnan dock varit ståndaktig, och hvarken sagt „hennes nåd“ eller kyst henne på handen. Hon hade visserligen icke sagt många ord; hon kände sig ännu trött och medtagen, samt dessutom alldeles öfvervældigad af rummets prakt, af dess stora speglar, som från alla håll återgäifo hennes bild, af grefvinns frasande klädning, hennes egendomliga uttal, och den fina doft som utströmmade från hennes kläder. Hon hade för resten hela tiden känt att allt detta icke angick henne, då hon ju i alla fall ville flytta, och hennes tankar hade hela tiden sysselsatt sig med frågan huru hon, så snart hon väl fått löfte om hjälp och skydd hos sina gamla vänner, öppet och ärligt skulle kunna meddela grefvinnan under hvilka omständigheter hon kommit hit, samt bedja henne fritaga henne från en befattning, som hon aldrig själf hade åstundat, och hvilken hon icke kunde åtaga sig.

Hon hade nu nått slutet af den långa allén, och kommit ut på landsvägen. Härifrån ärnade hon just vika in på en smal stig, som ledde upp mellan bärge, och hvilken mamsellen anvisat henne, då hon fick sikte på en gammal kvinna, som satt vid vägkanten och vaktade en get. Och för att vara säker på att icke gå vilse, stannade hon och frågade om detta var vägen till Vejrhøj.

Men i stället för att svara, vände kvinnan snabbt, likasom om hon blifvit öfverrumplad, ett eldrödt ansikte med en oformligt tjock och svullen underläpp emot henne. Därpå plockade hon blixtnabt en hel

hop småsaker, som lågo omkring henne, ned i sin ficka, drog upp kjolen öfver ena benet för att binda sitt strumpeband, trykte med bågge händerna sin lilla skrynkliga mössa ned på hufvudet, och kraflade slutligen på alla fyra upp ur diket, hvarefter hon långsamt närmade sig med ena handen öfver ögonen och ett besynnerligt bredt grin i sitt obehagliga ansikte.

Kommen ungefär halfvägs, stannade hon och började fnissa, medan hon under sin skrynkliga hand glodde på Agnete med ett spar små, skefvende illpariga ögon.

Agnete förstod nu att kvinnan icke var vid sina sinnens fulla bruk, men hon var van vid att hemma i den fattiga byn dagligen se ett liknande elände, så att hon icke lät skrämma sig. Hon ämnade också helt lugnt gå sin väg, då i detsamma en lång, mörklett, vacker bondkvinna med en stickstrumpa i handen kom gående emot dem och sporde hvad som det var frågan om.

Agnete upprepade nu sin fråga angående vägen; och efter att den nyssanlända kvinnan varsamt skuf-fat den andra åt sidan, gaf hon den äskade upplysningen. Men då Agnete därpå gjorde min af att gå, återtog kvinnan:

— Får jag lof att fråga, om det inte är fröken Thor . . . Taorbjörksen?

— Jo.

— Fröken är således frisk igen. Det var ju ändå ganska allvarsamt, efter hvad man hört berättas. Ja, ja — så går det med mången däruppe. Och när man första gången kommer bland de höga och förnäma, så är det ju naturligt att man blir en smula yr i hufvudet . . . tills man hunnit vänja sig vid det.

Agnete hade blifvit blossande röd.

— Detta är således vägen till Vejrhøj? —
sade hon hastigt.

— Ja, det är det vist. Om fröken bara följer stigen, och hvarken viker af till höger eller vänster, så kan hon inte gå vilse, utan kommer rakt fram till Vejrhøj.

Agnete tackade för upplysningen och skyndade bort, — drifven af en oemotståndlig längtan att återse det hem, hvarest hon hvarje timme varit i sina tankar. Snart var hon också långt borta och dold för de tvänne kvinnornas stirrande blickar. —

Trakten på denna sida om kärret var så långt ögat kunde nå ett stort, icke synnerligen högt bärgland, betäkt af styft gräs och låga, af vinden illa medfarna buskar, ibland hvilka här och där små svarta ljungtöfsar stucko upp. Endast djupt nere i dalen, där västanvinden icke kunde göra skada, syntes små skogsdungar mellan steniga åkerfält och gröna ängar. Där slingrade sig äfven små strida bäckar vid foten af bärget, och samlade sig i de stora kärren.

Den stig Agnete följde ledde just ned till ett sådant bredt, skogbevuxet svalg, så snart den kommit öfver den första bärgäsen; och då hon plöteligt såg detta mångfärgade haf af brokiga löf bölja vid sin fot, greps hon af en så öfverväldigande glädje, en så jublande känsla af frihet, att hon i detsamma ofrivilligt började springa så fort hon kunde utför sluttningen in i skogen, och stannade icke förrän densamma helt och hållet omgaf henne, så att hon öfver sitt hufvud blott hörde vindens sus i löfven.

Hvad här var härligt! Hon tykte sig aldrig hafva sett någonting så frodigt. Hvilka jätteträn! Hvilket präktigt löfhvalf! Hvilken oändlig mängd af färger! . . . Hon tänkte strax på „skogen“ där hemma, och på deras fattiga trädgård, hvars trän aldrig

Spöken.

blefvo högre än att hennes far då hon var liten kunde lyfta henne ända upp till deras toppar. Hon kunde icke hämta sig från sin förvåning. Hon hade en förnimmelse af att hon plötsligt trädte in i en sagovärld i en förtrollad skog, och hon gick långsamt och andaktsfullt vägen framåt, samt log i stilla hänryckning.

I synnerhet dessa färger! Och denna mjuka mosse, och denna doft! Hon kunde icke få klart för sig hvad det var som denna doft påminde henne om! . . . Tätt öfver hennes hufvud kvittrade en liten enslig fågel; hon kunde aldrig få öga på den lilla muntra varelsen, men hon hörde den ständigt, än här och än där flytta sig framåt i löfvärket öfver hennes hufvud, medan den skälmskt fortfor att ropa sitt se hit! se hit! . . . Längre bort hördes en skogsdufvas entoniga kuttrande. Och då hon stannade för att lyssna, kunde hon djupt inne i skogen höra en källas sorlande. Hon fick nästan tårar i ögonen. Hon viste icke själf huru det var fatt med henne men hon kände sig så frigjord, hon andades så lätt som om allt som grämt och plågat henne, med en blifvit lyftadt ifrån hennes sinne. Slutligen grep hon af längtan att få sjunga, att få gifva sina känslor luft. Och då solen, som länge hade kämpat med skyarne, slutligen segerrik bröt fram ur molnen, och ljuset strömmade ned öfver de gyllene löfven, då kunde hon icke styra sig längre, utan sände af fullaste hjärta en hel ström af klara, jublande drillar upp mot det färgrika löfhvalfvet.

Plötsligt stannade hon, och kastade skygga blickar omkring sig. Tänk om någon hade hört henne? I nästa ögonblick skrattade hon åt sin fruktan. Men fågeln hade flugit sin kos, och hon såg bedröfvad efter honom.

Hon spratt till och skiftade färg. I en skogs-dunge ett stycke därifrån hade hon fått öga på en

hind, som med spetsade öron och vidöppna ögon stod och stirrade på henne. Agnete hade aldrig förr sett detta skogens villebråd, och blef därför underbart betagen. Hon rörde sig icke ur fläcken, och en stund stodo de båda och mätte hvarandra med blickarne. Hinden rörde ett par gånger de fina öronen, och sträkte slutligen äfven halsen framåt. Men, likasom om den skrämtes af sin egen rörelse, vände den sig plötsligt om och satte af i långa skutt in i dungen. — Hallå! — ropade Agnete ofrivilligt efter den och sträkte fram armarne. Hennes kinder hade fått färg, och hennes ögon strålade. — Hallå! hallå! — upprepade hon då det sista ljudet af prasslande löf och brakande kvistar dog bort i fjärran. Men alt förblef tyst; endast ett gult, vissnad blad kom sväfvande ned genom luften och lade sig sakta vid hennes fot.

Vägen sänkte sig fortfarande tills den nådde en liten bro, bildad af några trästammar, betäckta med ett lager af lera och bark. En liten, porlande bäck slingrade sig fram under densamma. Här började vägen åter höja sig, och kröp slutligen i zigzag upp för en brant backe, hvarest stora trärötter vredo sig likasom krampaktigt ut i luften.

Plötsligt upphörde skogen vid branten af en låg bärgskittel, som sänkte sig i jorden lik en jättegryta. Samtidigt delade sig vägen åt tvänne håll. Den bredare vägarmen ledde längs kitteln's rand in mellan kullarne. Den andra däremot banade sig fram genom täta snår af enris och törne, som betäckte kitteln's botten, och steg därpå brant uppför den andra sidan af höjden.

Agnete stod ett ögonblick villrådlig och såg sig omkring. Hvilkendera vägen skulle hon välja? Då varnade hon på något afstånd rök från en liten, enslig stuga, som låg tätt invid den breda vägen, till hälften dold i en mörk grandunge. Efter ett ögon-

blicks öfverläggning, beslöt hon att begifva sig dit för att skaffa sig upplysning om vägen.

Redan utanför huset kunde hon höra röster därinne. Dörren till farstun stod öppen, och en stor katt hoppade ned och smög sig ut förbi henne, då hon öppnade dörren. Ställets enslighet och melankoli hade gjort henne en smula betryckt; men hon samlade alt sitt mod, och klappade på.

Ingen svarade, men pratet därinne förstummades, och hon hörde en hund sakta morra.

V.

Det var en låg, halfmörk stuga, öfver hvars hvitrappade väggar granarne där utanför kastade ett grönaktigt skimmer. Borta vid den bakersta väggen satt en gammal man på en omålad träsoffa, öfvanför hvilken i väggen var anbragt ett fönster af samma storlek och form som bottnen af en butelj. Han satt böjd öfver ett gammalt fällbord, med båda armarne hvilande på bordskifvan och lutande sitt lurfviga hufvud i händerna, medan han blickade upp med ett par små, likasom halfblinda mullvardsögon.

På en låg halmstol vid ena ändan af bordet satt en liten, knubbig kvinna och kardade ull. Midt emot henne på andra sidan om bordet och med ansiktet vänt emot dörren satt en ung man, skägglös och fräknig, iklädd en åtsittande grå jacka, långskäftade stöflar och en mjuk filthatt. Framför honom på bordet stod ett lerkrus med trälock, och bakom hans stol en bössa, lutad emot kakelugnen, framför hvil-

ken en brunspräcklig hund sömnigt sträkte hufvudet emot den inträdande.

Agnete kunde icke underlåta att särskildt fästa sig vid den unge mannen, därför att han, medan de andra oafvändt stirrade på henne med förvånade och frågande miner, strax då han såg henne träda in, böjde sig ned öfver bordet och gaf sig till att med nageln rista i dess skifva. Hon tyckte äfven att han rodnade, likasom om han känt sig besvärad af att blifva påträffad på detta ställe och i detta sällskap.

— Hvem är ni? frågade gumman tämligen omildt, då Agnete med osäker röst hade framfört sitt ärende. Hon hade lagt ned kardan i famnen, och satt och betraktade henne med en misstänksam blick.

Agnete sade att hon kom ifrån slottet, samt att hon var grefvinnans nya vårdarinna.

— Så-å, — sade gumman längdraget, och i detsamma sågo både hon och mannen spörjande på jägaren, likasom för att fråga om det verkligen kunde vara möjligt.

Men denna såg icke ens upp, och låtsade som om han icke hört det.

— Hvad har ni att göra på Vejrhöj, om man törs fråga? — sade gumman åter.

Agnete ärnade just svara, då en stämman bakom henne yttrade:

— Där fins ingenting att taga vård om!

Då Agnete vände sig om, såg hon på bänken under de små fönstren en varelse, som hon icke förr hade varseblifvit. Det var en ung flicka med svart hår och en lång, bar hals, som stack upp ur ett mörkt klädningslif, utan så mycket som en rimsa eller ett band. Hon satt framåtlutad med händerna sammanprässade mellan knäna, och blickade upp med ett par stickande svarta ögon, hvilkas forskande och listiga blick nästan skrämdo Agnete.

Hon hade blifvit helt illa till mods vid dessa människors besynnerliga utseende och beteende. Och då de nu en lång stund alla förblefvo tysta, och endast stirrade på henne med sina fiendtliga och miss-tänksamma blickar, grep hon slutligen i sin nöd till den utvägen att vända sig direkte till den unge mannen och bedja honom vara god och visa henne vägen.

Vid dessa ord höjde han ändtligen hufvudet, och såg på henne med ett skygt och osäkert leende.

— Jag? — sade han.

De andra började skratta högljuddt.

Men då han i tysthet hade betraktat henne, reste han sig likväl. Och sedan han under de andras alt högljuddare skratt hade hängt bössan öfver axeln, satt hatten tillrätta på hufvudet och ropat sin hund, som sömnig kröp fram ur sin vrå, bad han henne följa sig. Han hade samma väg — tillade han.

Agnete begrep icke orsaken till denna munterhet. Hon hade blifvit alldeles yr i hufvudet, och hämtade sig först sedan hon redan hunnit ett godt stycke på väg vid jägarens sida. Hon var alldeles blek af förtrytelse, och kämpade tappert mot de fram-brytande tårarne. Hvad skulle väl detta betyda? Hvarför skrattade de åt henne? Hvad manne det egentligen var för människor som bodde här?

Jägaren som märkte hennes sinnesrörelse, sneglade ett par gånger från sidan på henne, men sade ingenting. Längre gingo de sålunda hvardera på sin sida om den breda stigen, som ledde in mellan kullarne.

Agnete blef slutligen så utom sig, att hon blott önskade att hon kunnat springa sin väg. Hon grämde sig öfver sin egen feghet och hjälp!öshet. Huru hade hon också kunnat vara nog enfaldig att utbedja sig ett sådant sällskap? Ju längre de kommo, ju djupare vägen slingrade sig in mellan de mörka ljunghackarne,

som slutligen skymde all utsikt för dem, desto mera orolig och rädd kände hon sig vid tanken på att hon befann sig här helt allena med denna vild främmande människa, hvars uppträdande icke als ingaf henne förtroende. Han gick långsamt med ett grässtrå i munnen, och såg ned framför sig, likasom om han varit försjunken i djupa tankar. Men det låg någonting hemlighetsfullt i hans väsende, och när han då och då sneglade på henne, mötte hon en egendomligt spåjande blick, som gjorde henne rädd.

Likväl tyckte hon slutligen att hon borde säga någonting, och yttrade därför:

— Ni är kanhända skogvaktare här på Nörrekjær?

— Ja visst.

Så afstannade samtalet.

Agnete började i sin ångest grubbla öfver en förevändning att blifva honom kvitt.

Slutligen frågade hon:

— Är det lång väg kvar?

— Nej bevars!

Också denna gång utgjorde dessa två ord hela hans svar.

Det såg slutligen ut som om han också börjat känna sig besvärad af hennes närvaro.

Omsider sade han, likväl utan att se på henne, och i det han rykte upp ett nytt grässtrå:

— Det är ju fröken Thorbjörnsen?

— Ja.

— Ni kom ju hit för ett par dagar sedan?

— Ja.

— Jag tycker jag hört någonting om saksn.

Plötsligt vände han för första gången ansiktet helt och hållet emot henne och utbrast:

— Har ni icke varit sjuk? Det förefaller mig

Spöken.

som om jag hört att ni sjuknade strax efter er ankomst.

Agnete bet sig i läppen. Viste han det också? Ofrivilligt påskyndade hon sina steg, likasom om sanden plötsligt börjat bränna henne under fötterna.

Jägaren sneglade åter ett par gånger på henne från sidan, och hon märkte att han likasom studsade och betraktade henne uppmärksammare.

Kort därpå började han med en ton, vida mildare än hon hade tilltrött honom, att tala om hennes far, som han icke hade känt, men om hvilken han hört berättas så mycket. Han hade hört att han varit en märkelig man med många egendomliga åsikter, och han hade gärna velat lära känna honom.

Agnete började blifva uppmärksam. Måne det var allvar? Eller kunde det vara drift?

Hon betraktade honom allvarligt medan han talade, men det syntes icke ett spår af hån eller ironi i hans ansikte. Inom ett ögonblick drogo en massa förvirrade tankar genom Agnetes hufvud, och hennes hjärta började klappa. Skulle hennes faders värk likväl icke hafva varit förgäfves? Skulle det till och med här ha börjat bära frukt?

I samma dämpade, nästan deltagande ton fortfor nu jägaren att göra henne frågor angående hennes egna förhållanden, om hon hade några anförwandter, och huru hon egentligen hade kommit hit. Och fastän Agnete, som var upptagen af sina egna tankar, svarade tankspriddt och fåordigt, tyktes hans intresse för henne vara i ständigt tilltagande. Han förvånades öfver att hon aldrig förut varit på Nørrekjær, och sällan utom sin egen hemtrakt. Och han skrattade nästan högt, då hon på hans fråga hvad hon då företagit sig under de långa sommarkägarne, helt uppriktigt svarade att hon skött om hushållet

där hemma, samt under sina fristunder plockat blåbär i skogsdungarne där i närheten.

Han tog nu knappast en enda minut sina ljusgrå ögon ifrån henne, och likasom af fruktan för att samtalet ånyo skulle afstanna, blef han nu äfven mera meddelsam, och berättade åtskilligt om trakten, om den mängd harar som funnos där, och om den sista stora skogselden, som först det långvariga regnet riktigt förmått släcka.

Men i Agnetes bröst arbetade det våldsamt. Hon tänkte på huruvida det kunde gå an att vända sig till denne främling, och bedja honom hjälpa henne att komma bort ifrån slottet. Han tyktes ju vara en god och hederlig man. Antagligen färdades han mycket omkring på vägar och stigar, och kände kanske äfven några af bönderne där hemifrån. Om hon till exempel skulle bedja honom tala med någon af dem, eller framföra ett bref, eller . . . ?

Plötsligt stannade han och vände sig emot henne. Och med ett öfverraskande vackert leende, hvilket likasom gaf hans ansikte ett alldeles nytt och öppet uttryck, sade han:

— Men hvarför vill fröken då nödvändigt komma till Vejrhøj?

Agnete blef förlägen och slog ned ögonen. Hon viste icke själf om det var för leendets eller den oväntade frågans skull.

— Får jag försöka att gissa? — frågade han sakta, då hon i stället för att svara började borra sin klack in i sanden.

Hon nickade omedvetet.

— Det är därför att fröken vet att man ifrån toppen af Vejrhøj kan se frökens hem . . . Är det inte så?

Agnete fortfor att stirra ned på sin fot. Se-

dan såg hon med en halft skygg blick på honom i det hon fortsatte sin väg.

Något annat svar gaf hon icke. Men han tyktes förstå det. Han prässade läpparne samman och de vandrade en stund framåt under tystnad.

— Vill ni säga mig, om ni inte har det bra däruppe . . . på slottet? — yttrade han slutligen. — Ni trifs ej där . . . Icke sant?

Men Agnete kunde icke förmå sig att svara. Hon hade lagt märke till den egendomliga darrning i rösten, hvarmed dessa ord uttalades, och den gjorde ett underbart intryck på henne. Var det möjligt? Skulle han verkligen vara . . . ?

Då hon icke svarade, lämnade äfven han detta ämne, och började åter tala om skogselden.

Kort därpå utmynnade vägen i en liten, högt belägen dal, vid hvars ena sida en väldig sten strax väckte Agnetes uppmärksamhet. Men ifrån denna sväfvade hennes blick innan kort upp till en brant sluttning, och hon såg nu framför sig en jättelik kägla, på hvars topp ett stenkummel med ett topografiskt märke reste sig. I samma ögonblick giesade hon att hon befann sig vid Vejrhöj.

— Här skola vi gå upp, sade jägaren, då de nått foten af bärget. Och i det han gick ett par steg framom henne, sade han vänligt:

— Låt mig nu hjälpa er!

— Hvilken besynnerlig människa! — tänkte Agnete, som var van att som en stenget klättra upp för de brantaste bärg där hemma. Emellertid fattade hon hans framsträckt hand, och fann det till och med als icke oangenämt att sålunda blifva ledd uppför den hala branteu. Hon kände att han var stark, och hon rodnade därvid. Men ett stycke nedanför bärgets topp stannade han plötsligt och sade med sitt egendomliga leende:

— Slut nu ögonen, fröken!

Agnete började känna sig litet osäker, och undrade om detta nu ockå var alldeles som sig borde. Emellertid lydde hon halft viljelöst hans uppmaning, och vandrade som en blind den sista delen af vägen upp till stenkumlet.

Men då hon här öppnade ögonen, slog hon ovilkorligen i hop händerna af öfverraskning.

Djupt nere vid foten af bärget utbreddes sig de ofantliga kärren som ett stort dödt och stelnadt haf. Hämsk och dyster, utan tecken till lif, låg den mörka ytan emellan de kala bergen, som på alla sidor omgäfvos densamma. Närmast Vejrhøj och utan att våga sig ens ett stenkast därifrån flögo ett par vipor oroligt af och an öfver ljungen, likasom om de med sina nervösa skrik velat väcka den liflösa öknens. Men deras oroliga stämmor gjorde blott stillheten ännu djupare och ödsligheten mera hemsk. Det var likasom om en ond ande legat och rufvat därute öfver de otillgängliga kärren, bland hvilkas giftiga dunster Fata Morgana bygde sina spökslott.

Från sin upphöjda plats kunde Agnete genom den bäljande dimman, som solen redan förlämnat en rödaktig färgton, se bort till den motsatta sidan. Och i norr, dit hon snabbt riktade blicken, upptäckte hon strax den välbekanta lilla kyrkan långt inne bland bergen. Men den föreföll henne härifrån så förunderligt främmande. Det låg någonting kallt och ogästvänligt öfver den, där den syntes helt ensam midt i ljungen. Och i det hon nu långsamt lät blicken sväfva rundt omkring denna stora, rykande kärrkrater, öfver denna mångfald af guldglänsande halft solbelysta toppar med sina långa mörka skuggor, greps hon af en känsla af att det var någonting främmande och dödt hon stirrade på.

— Hvad detta är underbart! — utbrast hon ofrivilligt och knäpte andaktsfullt ihop händerna.

— Men hvad är det där? — frågade hon plötsligt och pekade mot en punkt i norr, hvarest en rund kulle sköt upp ur kärrmarken likasom en mullvadshög.

Jägaren som hela tiden hade stått ett stycke ifrån henne och i stillhet iakttagit hvarje skiftande uttryck af öfverraskning, förundran och nästan fasa i hennes ansikte, började nu berätta. Det var den gamla slottsbacken, där det äldsta Nörrekjær för många hundra år sedan hade stått med sina tjugutvå tornspiror och tjocka skottfria murar. Enligt en gammal sägen, hade där funnits etthundrafemtio rum, förutom fem fängelsehålor och en ormgrop, men hela härligheten hade gått upp i lågor under ett bondeuppror, hvarvid äfven slottsherrn med alla sina tjänare blifvit nedhuggen.

Agnete lyssnade uppmärksamt till denna berättelse, men plötsligt utbrast hon åter:

— Hvad är det för ett hus, som synes därborta?

Och där syntes verkligen, nästan ingräfdt i bärgets ena sida, en liten schweizerhydda med spetsigt halmtak och ett stort gevär hängande öfver ingångsdörren.

— Det är en jaktstuga — svarade han. — Kan ni se kärret som sträcker sig bakom bygnaden därborta? . . . Där slå änderna ned på hösten, och då uppehåller sig grefven där ute både dag och natt för att jaga.

— Grefven? — frågade Agnete — och såg förvånad på honom. — Den unge grefven?

— Ja, — sade han och knep ihop ögonen likasom för att bättre kunna se henne.

— Ja, men . . . han är ju . . . är han icke? . . .

— Åh, ni menar . . . icke rätt klok, eller hvad? Ni har kanske hört att han har en skruf lös? . . . Är det inte så? — sporde han, i det han smålog på sitt besynnerliga vis. — Men han kan väl ändå skjuta änder? — Och för öfrigt skjuter han just inte håller mycket, — tillade han med ett kort skratt.

— Åh, jag trodde . . . — men hon fortsatte icke meningen, utan föll i tankar, medan blicken sväf-vade ut öfver kärren.

Det var som om hon icke kunnat lösrycka sig från denna underbara syn. Slutligen satte de sig dock i rörelse och började nedstigningen.

Men innan hon lämnade stället ville hon ännu en gång betrakta den väldiga stenen som låg där lik en klippa midt i ljungen. Hon hade nu blifvit helt frimodig och började vandra rundt omkring stenen, medan hon uttryckte sin förvåning öfver att en sådan jätte hamnat där så högt uppe.

Emellertid märkte hon nu att jägaren svarade henne mera fåordigt och tankspriddt, samt att han öfverhufvudtaget blifvit mera tillbakadragen och förbehållsam, såsom slutna personer bruka då de tycka sig hafva varit altför öppenbjärtiga och meddelsamma. Han gjorde nu också min af att öfvergifva henne, i det han lade bössan till rätta öfver axeln, och såg sig om efter sin hund, hvilken hela tiden troget hade följt honom i spåren.

Agnete tackade honom för hans vänlighet, och kortfärdig därpå försvunno de på hvar sin sida af höjden.

Men vid utgången från den lilla dalen vände Agnete sig om ännu en gång och såg upp emot stenkumlet. Och hon tänkte på huru besynnerligt det var att hon icke erfarit ett djupare intryck af att återse sitt forna hem och alla de kära ställena där borta. Hon började göra sig förebräelser härför, i

det hon fruktade att hon varit altför upptagen af det främmande jägarens närvaro. Hon var icke van vid att umgås med unge män, och medan hon nu långsamt följde stigen, som ledde till slottet, blef hon alldeles mera orolig för att hon uppfört sig på ett mindre passande sätt, då hon så oförbehållsamt språkat och promenerat med en ung man, som hon als icke kände.

Då hon gick förbi den ensliga lilla hyddan där uppe, hörde hon dörren till stugan sakta öppnas på glänt; och då hon vände på hufvudet, såg hon en skymt af den unga flickan, som betraktade henne med en så genomträngande och ondskefull blick, att hon blef helt förskräckt. Hon påskyndade omedvetet sin gång, men hela vägen genom skogen var det som om denna blick förföljt henne, och hon kände sig icke väl till mods förrän hon åter såg himmeln fri och öppen öfver sig samt Nörrekjöers spiror skymta fram öfver bärgåsen.

På slottet mottogs hon redan i farstun af marskalk Leidersdorff, som varit helt orolig öfver hennes långa uteblifvande, och som berättade att grefvinnan två gånger hade frågat efter henne. Agnete skulle — tillade hon — i dag för första gången spisa tillsammans med hennes nåd i kabinettet. Hon måste därför strax gå upp för att kläda om sig, samt nedlägga all möjlig omsorg på sin toalett, ty grefvinnan satte värde på att man var väl klädd vid bordet.

Vid måltiden infann sig Agnete, iklädd sin tarfligaste hvardagsdräkt. Hon vågade knapt röra vid maten, fastän den långa promenaden gjort henne hungrig som en varg. Grefvinnan frågade henne hvar hon hade varit, och hon berättade helt uppriktigt att hon hade mött skogvaktaren, som varit så vänlig och visat henne vägen.

— Jaså, skogvaktaren! — ja, det är nog en treflig gosse, — sade grefvinnan leende.

Kvällen måste Agnete åter tillbringa i sällskap med hennes nåd, samt läsa högt för henne ur en tjock roman, en besynnerlig bok, hvaraf hon icke begrep ett ord. Men redan klockan åtta drog grefvinnan sig tillbaka, och Agnete begaf sig då upp till sitt rum, hvarest hon satte sig för att läsa i sin faders nya testamente, som nu var hennes käraste skatt, och hvilket hon aldrig kunde taga i sin hand, utan att all hennes sorg bröt ut på nytt. Likväl fördjupade hon sig däri hvarje ledig stund, i hopp om att därigenom komma den döde närmare.

Tid efter annan såg hon upp och föll i tankar. Hon tänkte bland annat äfven på jägaren, som hon hade mött i dag. Hvem manne han egentligen var? — Var det icke besynnerligt att han så väl kunnat gissa hennes tankar? Och hvarför hade hon icke haft mod att svara honom? Hvarför hade hon plötsligt blifvit så rädd? Han hade ju sagt att han gärna velat lära känna hennes fader. Men hvilka egendomliga frågor hade han icke gjort, och huru besynnerligt var icke tonfallet i hans röst! . . . Agnete satt länge och stirrade med sina mörka ögon in i den flammande brasan.

Skulle han verkligen kunna blifva en vän, en bundsförvandt?

VI.

Agnete hade icke varit många dagar på Nörrekjær förrän hon märkte att hon ingalunda var den enda, hos hvilken den unge grefvens tillstånd uppväkte fruktan och oro. Både mamsellen och husets öfriga tjänstepersonal fick ett oroligt uttryck i an-

siktet, så snart hans namn nämdes; ja, till och med uti grefvinnans förnåma drag tyckte hon sig spåra en viss oro, hvarje gång man gjorde henne ett meddelande, som stod i förbindelse med sonens namn.

Däremot fans det en annan, som Agnete jämt och ständigt hörde omtalas under de mest oförbehållsamma loford.

Det var den tjugusjuårige grefve Mogens, som för två år sedan störtade ifrån hästryggen, och hvars sorgliga död hade förorsakat den gamle grefvens frångälle. Om honom talade nästan alla ännu med tårar i ögonen. För att hedra hans minne hängde de svarta sorgfloren i rammen, på ekipagera och tjänarenes livréer. Och det var nästan som om hans anda ännu sväfvat öfver slottet och trykt sin prägel på lifvet därinne.

I grefvinnans hvardagsrum hängde en väldig bild af den aflidne, i en praktfull ram, höljd i sorgflor, och nående nästan från golf till tak. Enligt detta porträtt hade han varit lång och smärt, med ljust skägg, blå ögon, vackra tänder och ett behagligt leende. Han var afbildad i en skotsk jaktdräkt med knäbyxor och en hatt med en orrfjäder. Om lifvet hade han ett bredt, gult läderbälte — hvar hängde en knippe skogsfågel — och på händerna bar han hjortskinshandskar. Högra armen hvilade på bösan, och bakom honom syntes ett koppel af både små och stora hundar, som sträkte ut sina långa röda tungor.

Mamsell Leidersdorff kunde aldrig tröttna på att berätta för Agnete att grefve Mogens ända från sin spädaaste barndom varit allas afgud, samt intagit hvar och en som kom i beröring med honom, börjande med gårdens egna tjänare och slutande med själfva hofvet i Köpenhamn. Hon hade väl sina tio gånger anförtrött Agnete att drottningen fält tårar

då hon hörde hans död omtalas. Men Agnete insåg att sorgen öfver detta dödsfall hade blifvit ännu djupare och af en mera genomgripande betydelse, därför att hela det rika grefskapet därigenom öfvergick till den yngre, och numera enda sonen, hvars tillstånd gjorde alla så mycket bekymmer.

Hon grubblade ofta öfver hvad det egentligen kunde vara som fattades honom, ty att han hvarken var idiot eller vansinnig, — såsom hon först hade föreställt sig — det hade hon efterhand kunnat sluta till af vissa yttranden, som hon uppfångat.

Slutligen tog hon en dag mod på sig och frågade mamsell Leidersdorff om saken, men denna ville icke först yppna någonting, utan inskränkte sig till några förblommerade yttranden om att man skulle taga sig i akt för honom, att han icke hade någon „god karaktär“, samt att han öfverhufvudtaget alltid varit så olik sin broder. Småningom kom hon likväl fram med mera direkta antydningar om att han ibland till och med kunde blifva farlig för sin omgifning. Själfva grefvinnan var icke längre säker för honom, och sedan gamle grefvens död var det egentligen ingen som hade makt med honom, när det onda sinnet kom öfver honom. Dessutom hade han alltid fört ett simpelt och ovärdigt lif, och det var icke länge sedan han brukat våld emot en ung flicka. Han hade genom sitt obändiga sinne och sina olyckliga böjelser ända från sina barnaår förorsakat familjen mycken sorg och oro.

Denna upplysning bidrog icke att minska Agnetes oro. Hon gick i en ständigt fruktan för att möta honom i trappor eller korridorer. Och nere i rummen spratt hon till hvarje gång hon hörde en dörr öppnas eller steg närma sig, fastän mamsellen hade lugnat henne med att han aldrig satte sin fot inom denna del af slottet, samt för närvarande till-

bragte största delen af sin tid tillsammans med skogvakten i jaktstugan på andra sidan om kärret.

Dessa samtal med mamsell Leidersdorff föraingo alltid om kvällarne sedan grefvinnan dragit sig tillbaka. Mamsellen och Agnete sutto då framför brasan i grefvinnans hvardagsrum invid kabinettet, hvars dörrar stodo öppna till sängkammaren, på det att de strax skulle höra om grefvinnan ringde eller ropade dem. Vid denna tid på dagen, då alla husliga sysslor voro undanstökade, befann sig den lilla damen vanligen i ett mycket meddelsamt lynne, hvartill den djupa stillheten rundtomkring dem, rummets ärevördiga prägel, de gamla familjeporträtten på väggarne, brasans sprakande i kaminen och det tvåhundraåriga väggurets knäppande tyktes bidraga.

Samtalsämnet var oföränderligt det samma, nämligen lifvet här på slottet i gamla dagar förrän olyckan inträffat. Hon var själf näst Märten väktare den äldsta i gården, ty hon hade i egenskap af grefvinnans kammarjungfru åtföljt henne till slottet. Och ständigt ryktes hon med af minnena från dessa lyckliga dagar, så att hon icke märkte att hennes unga ähörarinna rodnade allt djupare och böjde ned hufvudet öfver sin virkning, då mamsellen fortfor att tala om grefvinnans praktfulla toaletter, om gamle grefvens lysande gästabud — för hvilka de ofta hade bakat och rustat åtta dagar å rad, — eller om grefve Mogens jaktpartier, uti hvilka äfven damerna deltagit till häst, i röda guldbroderade jackor och hvita svanefjädrar i hattarne. — Ja, hon kunde förglömma sig till den grad, att hon för den unga flickan lyftade en flik af den hemlighetsfulla slöja, som höljde de galanta äfventyren och de intima kärlekshistorierna, som hon på grund af sin ställning i huset kommit under fund med.

Hvarje afton då Agnete kom upp på sitt

förebrådde hon sig i de häftigaste ordalag att hon kunnat sitta och höra på alla dessa historier, som upprörde och förargade henne. Hon gaf sig själf det löftet att hon följande dag rent ut skulle säga mam-sellen detta, och undanbedja sig ett så förnedrande samtalsämne. Hon erfor alt mera en känsla af att alt som omgaf henne var orent; att last och synd och ogudaktighet klubbade vid hvarje sak hon vidrörde; ja, att själfva luften i detta hus var förpestad af det gudlösa lif här i århundraden blifvit fördt.

Emellertid hade hon ännu icke kunnat förmå sig hvarken att tillsluta sina öron eller stiga upp och gå sin väg, när den gamla åter började förtälja sina memoarer. Med en nästan demonisk makt trängde sig dessa bilders prakt och glans in på henne, och fångslade hennes sinnen. Det var som om hela detta brokiga virrvarr lifslevvande växt upp omkring henne under den gamlas entoniga berättelser, och uppfyllt slottets gemak med ljus och glädje och sköna damer klädda i silke och sammet. Ännu långt senare fort-foro dessa bilder att sysselsätta hennes tankar, och uppelda hennes fantasi. De förföljde henne slutligen öfveralt hvart hon gick, ja, ända in i hennes drömmar, så att hon till och med en natt vaknade med en våldsam hjärtklappning, alldeles yr i hufvudet af musik, skratt och bågarnes klang.

Hon rodnade af blygsel öfver sig själf; och hon frågade sig förfärad om hon verkligen redan kunnat blifva smittad af luften här. För att göra bot och rentvå sina orena tankar, fördjupade hon sig för hvarje dag ifrigare i sin faders nya testamente, samt i synnerhet uti de små, fullskrifna papperslappar, som han här och där stuckit in mellan bladen, och på hvilka han hade upptecknat utkast till predikningar, böner eller psalmvärser. Hon tykte sig alltid där finna ord, som enkom voro riktade till henne, och afpassade just

för ögonblickets behof — kärleksfulla förmaningar och trösteord, uti hvilka fadern ännu likasom råkade henne handen från andra sidan om grafven, för att fortfarande leda henne och visa henne vägen, så att hon icke skulle snafva eller gå vilse. —

För öfrigt förflöto dagarne i stilla enformighet på slottet.

Alt gick här efter klockslag. Agnete hade sålunda sina bestämda timmar då hon skulle vara nere hos grefvinnan, antingen för att läsa högt för henne eller blott för att hålla henne sällskap. Men hon kunde hvarken klaga öfver för mycken ansträngning eller öfver brist på hänsyn och tillmötesgående.

Grefvinnan själf visade sig fortfarande mycket vänlig, om ock en smula tillbakadragen emot henne. Om hennes fader hade hon ännu aldrig sagt ett ord. Vanligen satt hon alldeles tyst i sin länstol, försjunken i tankar, med de fina, genomskinliga händerna sammanknäpta i skötet. Hon var i själfva verket mycket svag, och kunde skoftals se ofantligt matt ut, likasom om blott en energisk vilja afhållit henne från att falla i vanmakt. Under hennes ljusare ögonblick kunde man ännu i hennes drag skönja spåren af hennes forna skönhet, som Agnete hört så mycket beprisas. Men då hon som vanligt satt försjunken i tankar, syntes omkring hennes mun ett djupt vemodigt drag, som kom hennes unga vårdarinna att mot sin vilja hålla af henne.

I själfva verket tänkte icke Agnete nu mera så ofta på sin plan att lämna Nørrekjær. Hon hade kommit till den slutsatsen att hon, då hon nu en gång hade kommit hit, handlade rättast och värdigast, om hon icke försökte undandraga sig sina skyldigheter, utan lugnt stannade här ett halft år, hvilket hon ju i alla fall själf hade gifvit sitt samtycke till.

För öfrigt började hon äfven blifva mera för-

trogen med förhållandena och finna sig bättre i sin ställning. Hvarje dag då vädret tillät det gjorde hon en lång promenad öfver åsen in i skogen, eller upp till Vejrhöj, dit hon på egen hand funnit en ny väg, som icke ledde förbi den hemska stugan i skogen invid jättegrytan. Och genom detta friska lif, dessa dagliga vandringar i skog och mark, återvände innan kort den friska färgen på hennes kinder, och hon kände blodet varmt och brusande ila genom hennes ådror.

På dessa färder mötte hon i början ofta, och senare dagligen skogsvaktaren.

Den första tiden kunde hon icke frigöra sig från en viss oro, då han sålunda plötsligen likasom sköt upp ur jorden vid hennes sida, utan att hon sett honom. Och då han hälsade syntes alltid samma spännande, skygga uttryck i blicken, som hon så väl mindes från deras första möte. Men dels försvann detta dag för dag allt mera, dels var han verkligen, som grefvinnan hade sagt, en trefflig gosse, som det ingalunda var lätt att blifva klok på, men hvilken icke häller tyktes hafva någonting endt i sinnet. Hon hade efterhand blifvit så van vid hans sällskap, att hon slutligen nästan saknade honom, när det någon enda gång hände att de icke råkades, eller då vädret hindrade henne att gå ut.

Det var egentligen icke därför att han alltid var språksam. Tvärtom gick han ofta tyst vid hennes sida, och tuggade smått förlägen på ett grässtrå, likasom om han icke hittat på någonting att säga. Och när han talade, hade Agnete ofta en förnimmelse af att han icke alltid tänkte på hvad han sade, men att han kände en viss tillfredsställelse af att sålunda gå vid hennes sida med sin hund, som troget följde honom, — eller att han i själfva verket hade någon-

att det på långt när icke alltid var synnerligen djupsinnigt. Hon såg äfven att han ingalunda var vakker, utan snarare motsatsen. Men det fans likväl någonting som oemotståndligt fångslade henne, i hans skygga blick, i hans dämpade stämma, i hans återhållsamma rörelser, och framför allt i detta underbara leende, hvilket plötsligen kunde lysa upp hela hans ansikte. Till och med detta melankoliska väsen och denna gåtfulla slutenhet, som aldrig öfvergåfvo honom utöfvade en dragningskraft på henne; och oftare än hon själf viste det, satt hon hemma och grublade öfver hvad det kunde vara för en hemlighet eller bitter erfarenhet som han så hårdnackadt rufvade öfver.

Stundom föllo hennes tankar då på hyddan i skogen, hvarest de första gången råkades, och det besynnerliga sätt hvarpå dess innevärdare hade uppfört sig. Men hon hade ännu icke haft mod att leda samtalet in på detta ämne, likasom fruktade hon att det just var där nyckeln till gåtan stod att finna.

VII.

En afton, då Agnete i två dagars tid af det regniga vädret varit hindrad att företaga sin vanliga promenad, tog hon äntligen mod på sig och frågade mamsell Leidersdorff, då de sutto framför brasan och virkade, om hon kände skogvaktaren.

— Skogvaktaren? — frågade mamsellen förvånad öfver detta plötsliga språng i sin unga åhörarinns tankegång. Hon hade nämligen nu som alltid fördjupat sig i sina minnen, och Agnete hade i en

half timmes tid förgäfvos försökt att leda samtalet in på detta efterlängtade ämne.

— Skogvaktaren? — upprepade den gamla. —

Jag vet verkligen inte hvad jag skall säga; jag känner honom helt obetydligt, han har icke varit länge här. Men jag tycker att jag hört någonting om att han skall vara alldeles på förfall.

Agnete såg upp.

— På förfall?

— Ja, så påstås det åtminstone. Men folk prata ju så mycket, som man icke kan taga så noga efter bokstafven, — tillade hon, och fortsatte därpå ostördt sina beskrifningar om forna dagar.

Agnete satt likasom fallen från skyarne.

Kunde det vara möjligt? Skulle det kanske vara hemligheten? . . . Hon kunde icke tro det. Men hon lofvade sig själf att gifva noga akt på honom nästa gång, för att komma till klarhet i saken.

Redan följande dag sken solen ånyo, och hon hade håller icke hunnit långt på sin promenad, förrän hon bredvid sig hörde hans välbekanta: „God dag, fröken!“

Han var ovanligt upplifvad, och började strax i den frimodiga, halft förtroliga ton, som efter hand blifvit vanlig dem emellan, tala om den „förfärligt långa tid“, som förflutit sedan de sist råkades, samt skämta öfver huru mycket han saknat hennes sällskap. Slutligen räkte han henne en bukett sällsynta hvita liljor, som han hade plockat borta på andra sidan om kärret. Agnete betänkte sig ett ögonblick, men emottog blommorna, likvisst utan att se upp.

Hon var orolig och nedslagen. Hon hade en känsla af att någonting inom henne skulle kvävas, som mamsellen talat sanning.

Då de kommit upp till den lilla dalen nedanför Vejrhøj, som numera blifvit det vanliga målet för de-

det väl inte . . . Fastän . . . det kan minsann vara ledsamt nog.

— Men hvad är det då?

— Det är att . . . Nej, jag kan ändå inte säga det, — sade hon plötsligt rodnande, och dolde ansiktet i sina händer.

— Åhjo, . . . låt mig få veta det — bad han enträget.

— Nej, nej . . . det är verkligen alltför dumt.

— Men ni kan ju ändå säga det. Hvad berättar man om mig? Ni måste säga mig det!

— Må göra då, — sade hon och såg på honom. — Man säger att ni . . . att ni . . . att ni *dricker*, — framstötte hon slutligen ordet och rodnade som om hon hade sagt någonting opassande.

— Hvad för något? Dricker? Hvad? . . . Åh! — utbrast han plötsligt. — På det sättet! Ha, ha, ha! Ja, men det gör jag ju verkligen också. Jag försäkrar er att jag gör det — sade han skratande.

— Ja, men det gör ju *jag* också — utbrast hon äfven skattande. Hon var nu alldeles säker på att mamsellen blifvit förd bakom ljuset, samt att hennes tillit till honom icke kunde blifva rubbad.

Likväl ångrade hon snart att hon sagt det. Det var tydligt att den dumma beskyllningen sårat honom. Med den plötsliga växling i sinnesstämningen, som hon redan ofta iakttagit hos honom, blef han nu åter tyst och tankspridd, samt började med ifver bearbeta sin vidja, som han klöf i långa spånor.

Kort därpå såg han dock åter upp, och sporde tvekande:

— Trodde ni det också?

— Naturligtvis, — svarade hon skattande.

— Nå, det måste jag säga var vackert gjordt. Jag borde väl nu egentligen i dag skaffa mig ett rik-

tigt grundligt rus, för att icke komma edra goda tankar om mig på skam. Det är naturligtvis hon, den gamla . . . mamsellen, som undfägnar er med sådana historier?

— Ja, hvem skulle det väl annars vara?

— Nå, nå — det är i alla fall bra att veta det . . .

— Vågar jag bedja er, min herre! — afbröt hon honom skrattande och sträkte afvärjande ut handen, i det hon försökte efterlikna mamsellens förnäma later. — Hennes nåd kan på intet villkor tillåta att hennes nåds nådiga . . . — De skrattade nu båda två och det var tydligt att ingendera af dem riktigt visste hvarför.

Plötsligen tystnade hon och spratt till. Hon tyckte sig hafva hört någon ropa i närheten.

— Min Gud! — utbrast hon och ville resa sig.

— Det kan väl inte vara grefven, som kommer?

— Grefven?

— Ja, hörde ni inte?

— Jo, nu hör jag. Men det är ju Jakob, den gamle herden. Har ni icke sett honom? Han sjunger ju alltid när han vaktar boskapen . . . Lägg för resten märke, till huru vackert han sjunger, fastän han är nära sjuttio år . . . Hör ni?

De lyssnade båda.

Och genom den djupa stillheten och den klara, milda oktoberluften klingade i fjärran en egendomlig sång, en klagande melodi som blandade sig med lärkornas glada driller högt uppe öfver deras hufvud.

— Icke sant? . . . Det är nästan som ett barns stämma?

— Ja, huru underbart! Och han sjunger utan uppehåll.

— Ja, han är inte riktigt klok, skall jag säga er . . . En gammal hjärtesorg, påstås det.

— Ar det inte besynnerligt att det fins så många sinnesrubbade här i trakten?

— Det kommer af luften] här. Det spökar i den.

— Spökar?

— Ja vet ni inte det? Har ni inte hört om katten med de röda ögonen, om mannen med de skallrande tänderna? Inte? . . . Och inte håller om hunden, som gråter som en människa och hönan som galar hvar midsommarnatt? . . . allsammans ute vid kärren? Skall jag berätta om det för er?

— Ja, men inte i dag, — sade Agnete, och reste sig. Det var tid på att gå. Öfver kärren utbreddes sig en lätt dimma, och skuggorna blefvo allt längre. Hon skakade af sig ljungen, som hon suttit och smulat sönder, knäpte fast kappan, som hon kastat af sig, såg ännu en gång på blommorna vid sitt bröst, likasom för att förvissa sig om att de ännu funnos i behåll, upptäkte borta i ljungen sina handskar — hvilka hon alltid först plägade befria sig ifrån — och tog upp dem, samt jämkade om sin hatt och lyssnade ännu ett ögonblick till den sällsamma sången i fjärran.

Jägaren, som också hade rest sig, betraktade henne emellertid från sidan med en tindrande blick.

Då de gingo längs den smala stigen, som härifrån ledde utför branten, och hvarest de icke kunde gå i bredd, kom Agnete en stund att gå bakom jägaren, och fick därvid ostördt gifva akt på honom. Hon kom då att tänka på att han i själfva verket var en ståtlig karl, då hon såg honom gå där framför henne med bössan öfver axeln och en ljungblomma instucken i hatten, samt den outhärliga hunden tätt i spåren. Hufvudet var kanske litet för litet till den ståtliga figuren, men händer och fötter voro vackra och välbildade. Hans öron voro små och fina, och

öfver den solbrända nacken krusade sig det ljusa håret i fina vågor, som klädde honom väl. Hon begrep icke hvarför hon först funnit honom ful. Att han icke var någon skönhet, det såg hon nog, men det fans likväl ingenting hos honom som hon velat hafva annorlunda. Huru gammal manne han kunde vara? Hon skulle vid lägligt tillfälle fråga honom därom. Han såg ut att vara omkring tjugusex år, eller något yngre. Han släpade vänstra foten då han gick, alldeles som hennes far hade gjort. Var det inte besynnerligt?

I det samma vände han sig om och utbrast:

— Passa på fröken! . . . Här är ganska vått.

Agnete spratt till och såg sig omkring. De hade kommit till en djup fåra som det häftiga regnet bildat i sanden nedanför branten, och hvilken ännu var alldeles full af vattnet.

Han stälde sig med sina långa ben gränsle öfver rännen och räckte henne handen. Men då hon fattade den, kände hon ett stygn i sitt hjärta, och de första ögonblicken därefter gick hon med snabba steg framåt, utan att vänta på honom.

Kort därpå veko de af in i skogen för att söka skugga. Vid den lilla träbron öfver bäcken stannade de ofrivilligt, och föllo båda i tankar, medan de betraktade det klara, brusande vattnet, som drog hvirflar af löf, barkbitar och insekter med i sitt brådstörtade lepp. Öfver deras hufvud brusade skogens eviga stormbränningar, genom hvilka ett par hökars genomträngande skrik ljödo som en skeppsbrutens nödrop. Öfvanom vattenytan surrade myggorna och ett stycke därifrån hördes en hämpling kvittra.

— Hvad tänker ni på, fröken Thorbjörnsen?

— frågade han sakta, och såg på henne.

Agnete rodnade, och gick med snabba steg vi-

Spöken.

dare, utan att svara. Hon hade verkligen försjunkit i tankar, som hon kunde blygas öfver.

VIII.

En morgon några dagar härefter slog klockan i det stora tornuret åtta, innan Agnete vaknade.

Hon satte sig förfärad upp i sängen, och gnugade sig i ögonen. Gode Gud! . . . nu hade hon ju åter försofvit sig! Hon mindes tydligt att hon vaknat då kammarjungfrun kommit för att elda, och hon hade då vändt sig på andra sidan i afsikt att blott ett ögonblick njuta af den ljufliga morgondvala, som hon på senare tider blifvit så svag för. Och i dag hade det gått med henne alldeles som vanligt.

Och store Gud! . . . hvad hade hon icke drömt nu igen!

Hon slog med en viss förtrytelse täcket hastigt ifrån sig för att stiga upp. Men på sängkanten blef hon åter sittande med hufvudet lutadt i handen, öfverväldigad af sina oklara minnen, stirrande sömn-drucken ned på sina bara fötter, öfver hvilka elden i kakelugnen kastade ett rosenrödt skimmer.

Plötsligt väktes hon ur sin sömnyrsel af fåglarnes kvitter ute i parken. I samma ögonblick var hon klarvaken, och uppfylld af glada förhoppningar. Solen sken, vädret var vackert, och hon skulle således åter i dag få njuta en stunds frihet och möta honom — sin „kamrat,“ såsom hon i tankarne plägade kalla honom.

Hon började hastigt kläda på sig, drog strumporna på sina hvita fötter och knäpte hela denna

mängd af linningar som höra till en kvinnas dräkt. Sedan ordnade hon smakfullt sitt rika hår framför spegeln, under det hon alt emellanåt sakta gnolade, likasom smittad af fågelsången där utanför.

Hon hade i själfva verket börjat känna sig hemmastadd här uppe i sin gyllene bur, på hvilken hennes egen personlighet efter hand trykt sin prägel. Borta på skrifbordet stodo „kamratens“ liljor ännu alldeles friska i en liten gräsgrön vas. Ofvanför bordet hängde ett porträtt af hennes far i full ornat, omgifvet af en krans af ljung. I den breda fönster-smygen lågo en hel hop kuriositeter, dels sådana, som hon själf funnit på sina spatserturer, dels gåfvor af hennes vän; stenar af egendomlig form eller färg, ett stycke bernsten, en sjöstjärna, ett utblåst vipägg, en bösskula o. s. v. Spegel och taflor på väggarne rundt omkring voro prydda med röda och gula ormbunkar, bokkvistar och rönnbärsklasar.

Mamsellen skämtade ibland litet sötsurt öfver att Agnete väl snart skulle släpa hela skogen in i sitt rum.

Då hon efter slutad påklädning drog upp rullgardinen, bländades hon formligen af det starka sol-ljuset. Och då hon öppnade fönstret, blef hon nästan skrämmd af det högljudda fågelkvitter, som strömmade emot henne tillika med den friska morgonluften.

Det hade länge varit ett ovanligt vackert oktoberväder med en klar blå himmel och nästan sommarlik värme. Om det också någon gång kom en och annan häftig regnskur, så sken solen blott dubbelt klarare därefter. Till och med stormarne, som annars så obarmhertigt plägade härja denna trakt, hade för omväxlings skull sökt sig en annan tummelplats, och skogarne, som annars vid denna tid stodo kala och löflösa, prunkade i en färgprakt, hvartill man sällan sett maken.

Och denna dag var ändå vida vackrare än någon af de föregående.

Redan på förmiddagen blef det så hett i rummen på Nörrekjær, — hvilka som vanligt på morgonen blifvit eldade — att man måste öppna alla fönster. Och vid middagstiden blef vistelsen inom fyra väggar så tröttande, att grefvinnan slutligen förklarade att hon skulle åka ut. Detta var någonting så ovanligt, att det blef ett riktigt rumor i hela slottet. Det hände ju blott någon enda gång under sommarens lopp att grefvinnan vågade sig utom Nörrekjærens murar. Och då den jättelika kusken klockan ett vidlag svängde upp till hufvudingången med grefve Morgens gråa spann framför den öppna landån, tryktes många ansikten emot de små rutorna i källarvåningens, och bakom kontorsbyggnadens fönster sträkte skrivarerna på halsarne, för att få se hennes nåd stiga i vagnen. Själftva Mårten väktare, som just vaknat upp ur sin sötaste sömn, och som annars tyckte om att spela öfversittare så snart någonting ovanligt var såfärde, smög sig obemärkt bakom porten för att kunna stå där med hatten i hand då vagnen rullade förbi.

Slutligen visade sig grefvinnan på det öfversta trappsteget. Hon var iklädd en svart stoppad sidenmantilj och en svart spetshatt, hvars breda hakband nästan dolde det fina, bleka ansiktet. Hon stödde sig med ena handen emot mamsellens arm, och i det hon långsamt skred framåt, såg hon sig omkring med så oroliga blickar, som om luften och den ovanliga omgifningen redan gjort henne yr i hufvudet. Bakom henne gick Agnete, som skulle följa henne på åkturen, och slutligen kammarjungfrun med hennes nåd långhåriga silkespudel på armen.

Sedan grefvinnan därpå med mycket besvär blifvit insvept i sina täcken och fått en pall under fötterna, satte sig Agnete på vis-à-vis-sätet. Hunder

— ett vackert litet djur med rosenröd nos — fick sin plats på en mjuk yllsjal vid sin herskarinnas sida. På ett tecken af mamsellen satte sig vagnen i rörelse, och rullade bort genom den hvälfda porten.

Redan i allén möttes de af stora svärmar af surrande insekter, hvilka likasom på en midsommardag samlades från alla håll och kanter. Fåglarne däremot voro nu förstummade. De hade sökt skugga uppe i trädens kronor, hvarest de sutto sammankrupna med utspärrade fjädrar och tittade ned på vagnen, som for förbi. På himmeln syntes icke en molntapp, Värmen formligen böljade ned. Rundt omkring på de torra backarne sammanskockade sig de stackars fåren, medan tre väldiga tjurar, som voro tjudrade vid vägen, oroligt sparkade upp jorden och under ett doft brummande kastade längtansfulla blickar på de tvåhundra korna, hvilka betade på en äng ett stycke därifrån.

Agnete, som hela förmiddagen varit riktigt jublande glad, kände sig icke nu mera väl till mods. Uttrycket i hennes ansikte var spändt och oroligt. Hon hade under den sista tiden varit så upptagen af andra tankar och fantasier, att hon nästan hunnit glömma den förödmjukande ställning hon i själfva verket intog. Men nu var det som om hela den gamla känslan af blygsel vaknat upp på nytt. Öfveralt där de åkte fram hälsade folket ödmjukt; och då de foro förbi „kärrhyddorna,“ hvarest ett lurfvigt hufvud nyfiket stack fram ur hvarje dörr och fönster, blef hon blodröd, och kröp in i vagnshörnet, likasom om hon velat dölja sig för de spanande blickarne.

Icke desto mindre fans det en sak som plågade henne ännu mera, fastän hon icke ville tillstå det ens för sig själf. Det var medvetandet om att han nu gick där ute vid Vejrhöj och väntade på henne. I ett väder sådant som detta, kunde han omöjligt tro

annat än att hon skulle komma; och hon föreställde sig alla de tankar, som skulle uppstå hos honom i följd af hennes uteblifvande.

Hon hade till och med på sätt och vis lofvat honom det. Dagen förut hade de ifrån den lilla dalen, nedanför Vejrhöj, hvilken likasom genom en tyst öfverenskommelse blifvit deras mötesplats, företagit en utflykt till ett högt bärg en half mil inåt landet, ett ställe, där Agnete aldrig förr hade varit, och ifrån hvars topp man kunde se en skymt af hafvet. I början hade hon icke riktigt velat våga sig härpå men hon hade slutligen gifvit efter för hans öfvertalningar, — och hon hade icke håller haft skäl att ångra det. Färden hade varit en förtjusande. Han hade varit muntrare och gladare än någonsin förut. Och denna glädtighet, det strålande solskenet, åsynen af hafvet och det vågade i själfva företaget hade efter hand gjort äfven henne lättare till sinnes än hon på lång, lång tid varit. De hade plockat bär på sluttningarne och druckit mjölk hos en gammal, puckelryggig bondkvinna, som bodde där uppe helt allena med två får och en katt. I hennes lilla halfmörka stuga hade de suttit på en bänk vid hvarandras sida, och roat sig åt gummans nyfikenhet och komiska prat. Hon ville absolut taga dem för ett par nyförlofvade, samt talade så mycket därom, att Agnete slutligen blef helt brydd och ville gå sin väg. Men först måste hon få visa dem „sin egen“ brudklädning, en gammal blårgarnskjol, som låg inlagd i en byrålåda tillsammans med några andra fattiga minnen, hvilkas historia hon utförligt berättade. Slutligen fingo de gå. Vid dörren hade jägaren gifvit henne en slant, hvilken, att dömma af gummans förvåning, ingalunda var liten. Sedan hade de ännu en gång gått upp till spetsen af bärget för att öfver den vilda, mörka heden blicka ut till det glänsande hafvet i fjärran. Det

Var nästan mörkt då de kommo hem. Vid afskedet räckte han henne för första gången handen, och frågade om de en annan gång, när vädret var vackert, skulle företaga en liknande färd till något annat vackert ställe i närheten. Hon sade då utan betänkanande ja, och besvarade helt frimodigt hans handtryckning.

Hvad skulle han tro då hon nu på en dag sådan som denna likväl uteblef?

Då vagnen kommit öfver bron vid den lilla bäcken, svängde den in på en sidoväg, som ledde upp till bärge. De svala fläktar från kärren, som hithills hade följt dem, förvandlades nu till en brännande sciroccovind, som slog emot dem ifrån de torra sluttningarne, hvilka likasom iasöpo solstrålarne. Kusken lät hästarne gå fot för fot, och den brännande sanden knastrade under vagnshjulen med ett nervretande ljud.

I det samma föll den tanken Agnete in att de möjligtvis nu kunde möta honom. En känsla af ångest bemäktigade sig henne och färgen på hennes kinder stegrades. Huru lätt kunde det inte hända! Och huru skulle det då gå? Kanhända ville grefvinnan då stanna för att fråga honom om någonting . . .

Hennes oro ökades ju mera vagnen nalkades de välbekanta ställen där hon plägade promenera. Hvarje framskjutande föremål, som dykade upp i fjärran, en hvar af de många räfskrämmorna, som voro placerade rundt omkring för att skydda fåren, kommo henne att spritta till. Och då hon fick sikte på stenkumlet uppe på Vejrhøj, klappade hennes hjärta så våldsamt, att hon fruktade att grefvinnan skulle höra det. Slutligen vände sig också grefvinnan, som hela tiden suttit orörlig och stirrat framför sig, till Agnete och yttrade:

— Det är vackert här, fröken Thorbjörnsen, icke sant?

Agnete tykte sig känna grefvinnans öga hvila på henne, och hon gjorde en ansträngning för att tvinga sig att lugnt svara:

— Ja visst, mycket vackert! —

Efter förloppet af en timme voro de åter hemma, men grefvinnan hade i alla fall blifvit så utmattad af färden att hon strax efter middagen måste draga sig tillbaka. Agnete var således hänvisad att tillbringa hela kvällen på tumanhand med mamsellen, hvars historier nu mera än någonsin pinade och upprörde henne. Hon lyssnade visserligen knappast till tiondedelen af allt hvad den gamla berättade; annars hade hon visst gjort allvar af sin länge närda plan att taga bladet från munnen på henne; så uppretad kände hon sig emot detta lilla pratsjuka fruntimmer, som icke kunde låta henne vara i fred. Hon kände sig icke als väl till mods. En gnagande oro hade bemäktigat sig henne, så att hon knapt kunde sitta stilla på stolen, och nålen i hennes hand arbetade med en nervös hast, som hon icke förmådde betvinga.

Hon hade nämligen i skymningen ifrån sitt fönster sett gråa moln uppstiga vid horisonten, och solen hade gått ned i ett haf af eld, hvilket icke bådade någonting godt för den kommande dagen. Och hon viste hvad ett oväder här i trakten ville säga. Om det en gång på allvar bröt ut, så kunde man vänta sig flere dagars regn och storm och mörker. Hon skulle då kanske i veckotal få sitta inspärrad i detta dystra fängelse; och under tiden skulle vintern komma och breda sitt snötäcke öfver bergen, samt göra vägarne ofarbara. När skulle hon väl sedan få återse sin kamrat?

Agnete befann sig uti en feberaktig oro. Hvarje ögonblick spratt hon till, emedan hon tykte sig höra regndropparne smattra mot rutan. Den tryckande värmen i rummet, lampans surrande, väggurets evin-

herliga pickande, — allt uppfylde henne med förbittering. Och då mamsellen reste sig för att lägga rökelsepapper på kolen i kakelugnen, kunde hon icke längre tygla sin otålighet, utan utbrast förtretad:

— Herre Gud! Kan! man då inte få vara i fred! Det är ju en afskyvärd stank!

— Stank! — utbrast hon. — Den finaste rökelse! . . . Nej, aldrig har jag hört maken!

Agnete kunde icke förmå sig att svara, fastän hon nog insåg att hon förifrat sig. Men mamsellen kände sig förnärad, och lutade sig tillbaka i sin stol, utan att vidare öppna munnen.

Kort därpå kom grefvinnans silkespudel spacerande ifrån kabinettet, där han legat och sofvit. Vid dörren stannade han ett ögonblick, för att sträcka på sig och gäspa; sedan gjorde han försiktigt en lång omväg omkring mamsellens stol, och styrde kosan fram till Agnete, vid hvars sida han stannade och blickade upp med sina melankoliska ögon. Agnete hade börjat hålla af den lilla, vackra hunden, som gick här så ensam, när hans herskarinna öfvergifvit honom. Hon plägade ofta taga den lilla pudeln i famnen och smeka honom eller lära honom små konstster, såsom att stå på bakbenen eller nicka med hufvudet. De hade småningom blifvit riktigt goda vänner, men i kväll var det som om hon icke ens kunnat förmå sig att se åt det håll där hunden befann sig. Fastän han tålmodigt blef stående vid hennes fötter, kunde hon icke besluta sig att klappa honom; och då han slutligen för att göra sig bemärkt, sakta började krafsa med tassén på hennes klädning, blef hon förargad och stötte honom med foten så omildt ifrån sig, att han tjutande tumlade omkull på ryggen och sedan hastigt förfogade sig tillbaka till kabinettet.

Mamsellen höjde hufvudet och såg på henne med stum förfäran genom sina runda glasögon.

— Gode Gud! — utbrast hon slutligen. —
Hvad fattas fröken i afton? Ni är ju inte als lik er!

Agnete svarade icke. Hon var gråtfärdig. Fastän klockan ännu icke var öfver nio, lade hon ihop sitt arbete, och lämnade rummet under förevändning att hon hade tandvärk. Då hon väl kommit i sitt eget rum, skyndade hon att kläda af sig och släcka ljuset, för att försöka få fatt i sömnen.

Men då hon vändt sig om emot väggen, dölde hon ansiktet i sina händer och brast ut i gråt.

Hon förstod sig icke längre på sig själf. Hon begrep icke hvad som fattades henne. Måne hon älskade honom? Vid den tanken gick en rysning genom henne. Nej, det kunde hon icke tro, det var ju omöjligt. Då hon någon gång förut försökt att föreställa sig kärleken, hade hon alltid tänkt sig den såsom en stilla och mild känsla, en ljuflig trygghet, som sänkte sig ned öfver själen. Men hon hade under de sista dagarne erfarit en ständig oro, som hon icke förmådde betvinga. Hon hade skoftals utan någon anledning känt sig så olycklig och betryckt, att hon af alla krafter måste kämpa emot de frambrystande tårarne. Alt blef dystert och hopplöst för henne; människorna föreföllo henne onda, och hon längtade att få slumra in för att aldrig mera vakna. Hon ville för ögonblicket icke ens tänka på honom. Hon tyckte att hon höll mycket mera af honom, då hon kunde tänka sig honom blott såsom en vän, en kamrat eller en broder. Men så snart en annan tanke ville smyga sig in på henne, förändrade han strax gestalt för henne och blef en främling, nästan en fiende, som hon fruktade, och som hon önskade att aldrig mera behöfva återse.

Var kärleken sådan?

Nej, det var omöjligt; sådan kunde den icke vara! —

Men hvarför lägtade hon då så mycket efter honom, om blott en enda dag hade förgått utan att hon sett honom? Hvarför klappade hennes hjärta så våldsamt hvarje gång hon tänkte på honom? Hvarför kunde hon icke lägga ned sitt hufvud på dynan, utan att drömma om honom, icke sluta ögonen utan att se honom framför sig, höra hans röst och förnimma ljudet af hans steg? . . . Hon kunde minnas att den gamla Magdelone där hemma en gång hade sagt, att då man ville veta om man verkligen höll af en man, så skulle man blott gifva akt på om man tre nätter å rad drömde om honom. Men huru ofta hade hon icke under den sista tiden vaknat midt i natten med en rysning, därför att hon tykt sig känna hans ögon hvila på henne? . . . Hvad var väl denna besynnerliga, oroliga längtan att ständigt veta hvar han befann sig, hvad han hade för sig, och hvarmed hans tankar sysselsatte sig? Hvad var detta sällsamma behag hon alltid kände i hans närhet, den bäfvan som genomlade henne, då han fattade hennes hand eller kom att snudda vid hennes klädping, då de gingo däruppe på de ensliga stigarne nedanför Vejrhöj. Här om dagen då de sutto där uppe, och han var så dyster och svärmodig, samt hade lagt sin hatt ifrån sig i ljungen, likasom om han icke tålt dess tryckning på sitt plågade hufvud; hade hon — då hon såg detta lidande ansikte, dessa sammanprässade läppar, denna obarmhertiga tungsinthet, som icke ville lämna honom i fred — känt en nästan obetvinglig lust att sätta sig vid hans sida, och låta sin hand glida smekande öfver hans ljusa hår, likasom för att stryka bort alla sorgsna tankar och bittra minnen ur hans sinne.

Var icke detta kärlek?

Ja, hon trodde . . . hon fruktade det.

Hon låg länge orörlig, likasom bedöfvad.

Slutligen frågade hon sig själf: — Men han, håller han då äfven af mig?

Hon trodde det nästan, fastän han aldrig hade sagt henne det. Men det hade stundom, isynnerhet under den sista tiden, funnits någonting i det sätt hvarpå hans ögon hvilat på henne, och i den undertrykta rörelse hans stämma ibland hade röjt, som kom henne att tro därpå. Hon hade först då denna aning vaknat i hennes själ, känt sig mycket bedröfvad däröfver, samt fruktat att han skulle tala därom med henne, ty hon trodde att han aldrig skulle kunna dela hans känslor. Och den dag de sutto tillsammans i den lilla stugan hos den puckelryggiga gumman, som nödvändigt ville taga dem för ett par förlofvade, märkte hon nog att han oafbrutet betraktade henne med en pröfvande blick; och under hemfärden genom skogen talade han en gång till henne på ett så besynnerligt och gåtfullt sätt, att hon ett ögonblick fruktade att det skulle blifva en kärleksförklaring.

Men om de nu verkligen älskade hvarandra? Om han en dag skulle fria till henne? . . .

Var det verkligen *han* som skulle blifva hennes vän för hela lifvet? Var det åt honom, denne främling, som hon en gång skulle anförtra allt? Var det honom som hon med kropp och själ skulle tillhöra?

Hon vände sig om på andra sidan i sin bädd. Hon kunde icke fördraga att tänka därpå. Kanske var altsammans också bara en inbillning! När hon fått sofva på saken, skulle hon säkert i morgon se allt i ett annat ljus.

I fast förtröstan härpå slöt hon ögonen för att somna.

Men hon kunde icke förflytta sina tankar från deras villsamma väg.

Hon kom att tänka på den roman, ur hvilken hon dagligen måste läsa ett kapitel för grefvinnan,

och hvilken hon i början icke als hade förstått. Så besynnerliga och obegripliga föreföllo henne de förhållanden, som däri skildrades. Men det dröjde icke länge innan hon började få klart för sig hvarom det var fråga, och efterhand hade denna berättelse och dess personer kommit att spela en roll i hennes hemligaste tanke- och drömlif. Romanens skådeplats var förlagd till söderns vinbärg och blå sjöar, dess gamla kloster och olivelunder; den handlade om en ung munk och en ung nunna, som älskade hvarandra med en jordisk kärlek. I en skog, belägen emellan de båda klostran, möttes de hvarje dag på de tider de skulle utföra kyrkans barmhertighetsverk bland de fattiga, och i en liten udanskymd löfhydda djupt inne i skogen glömde de både de döende, som de skulle trösta och de sjuke, som de skulle vårda.

Mången gång hade blygselns rodnad färgat Agnetes kinder, då hon måste läsa skildringen af dessa kärleksmöten med kyssar och ömma omfamningar, ty dessa syndiga njutningar voro icke framställda för att väcka afsky, utan tvärtom förhärlikade och beprisade. Under de första dagarne hade hon ofta nödgats kämpa med sig själf för att icke resa sig upp och vägra att fortsätta läsningen. Men det hade gått med denna bok på samma sätt som med mamsellens historier. Ju mera den upprörde och förargade henne, desto mera sysselsatte den hennes fantasi. Med stigande spänning hade hon dag för dag följt de älskandes öden, med klappande hjärta lyssnat till deras kärleksjoller, återseendets glädje och skilsmäsans vemodiga suckar. Eget nog hade hon redan ifrån början iklädt den bleke, passionerade munken sin jägares skepnad. Men nu var det som om hon känt nunnans hjärta klappa i sin egen barm, och anat den längtan, som dref denna cellens fånge ut på lastens bana.

Hon låg åter alldeles stilla, likasom berusad.

Innan hon själf viste det, slöto sig hennes ögon, och sömnen tog henne i sina mjuka armar samt förde henne längs blomsterströdda stigar upp till drömmarnes land . . .

Hennes första tanke då hon vaknade gälde vädret. Hon satte sig upp i sängen, och hörde strax fåglarnes kvitter i parken, hvilket bebådade en solskensdag. I ett nu var hon uppe och klädde sig snabbt. Förmiddagen skred långsamt framåt, och fastän hon hade en förnimmelse af att både grefvinnan och mamsellen uppmärksamt iakttago henne, var det henne nästan omöjligt att hålla sig lugn. Så snart frukosten var förbi, skyndade hon till sitt rum för att påtaga sina öfverplagg. Framför spegeln drog hon ner sitt tjocka pannbår, så att det i små lockar föll ned öfver pannans öfversta del. Hon mindes att han en gång hade sagt att det klädde henne. Sedan stack hon i knapphållet tvänne af hans blommor tillika med ett litet i rött skiftande ormbunksblad.

Men då hon lade handen på dörrlåset, stannade hon plötsligt och en sällsam ångest bemäktigade sig henne. Det var som om en röst plötsligt sagt henne, att det som hon nu företog sig icke var rätt; att hon icke borde gå ut, samt att hon framdeles borde undvika att råka honom. — Men strax därpå såg hon frimodigt upp. Hvarför skulle hon göra det? Hvad hade hon att frukta? Han viste ju icke, och skulle aldrig få veta — om hon värkligen älskade honom.

IX.

Agnete hade knapt gått öfver bron, förrän hon spratt till och bleknade.

Borta i allén hade hon fått öga på en främmande skepnad, som med snabba, elastiska steg närmade sig henne, med en bössa öfver axeln och ett koppel hundar i släptåg. Hon tviflade icke ett ögonblick på att det måste vara grefven. Redan på afstånd kunde hon se ett rött ansikte, ur hvilket tvänne väldiga röda mustascher stucko fram likasom två räfsvarsar. Slagen af skräck såg hon sig omkring efter en utväg att undkomma.

Men hon hade redan kommit för långt in i allén, och ingen räddning var nu mera möjlig. I nästa ögonblick måste hon möta honom.

Hvad skulle hon göra? Ingen människa syntes till i närheten. Om han nu stannade och tilltalade henne! Ingen kunde veta hvad han kunde hitta på att företaga sig här i ensamheten.

Hennes hjärta klappade, så att hon var nära att kväfvas då hon hörde hans steg och en högljudd hvissling alldeles i sin närhet. Men då han gick förbi henne, hälsade han endast på militäriskt vis genom att föra handen upp till hatten, och syntes icke taga vidare notis om henne.

Agnete trodde redan att all fara var öfverstånden och började andas lättare. Men olyckligtvis runade i detsamma alla hundarne öfver vägen för att gnusa på henne, och då hon plötsligt såg sig omringad af denna skara som morrande och fnyssande spärade vägen för henne, kunde hon i förskräckelsen icke undertrycka ett litet skrik, som genast häjdade honom.

Med ett hest rop, som kom både henne och hundarne att rycka till, kallade han dem tillsig, samt

tilldelade dem ögonblickligen ett par kraftiga slag med sin långa hundpiska, så att de tjutande och kvidande rullade sig i sanden vid hans fötter.

Sedan vände han sig småleende emot henne, och yttrade i det han artigt förde handen upp till hatten och bugade sig:

— Ursäkta denna lilla episod, min nådiga fröken! En oförutsedd händelse, ett olyckligt sammanträffande af omständigheten . . . ni förstår ju? . . . Ursäkta! Tillåt mig . . . men är det inte fröken Thorbjörnsen, afidne pastor Thorbjörnsens fröken dotter, jag har den äran att tala med?

Agnete hade blifvit tvungen att stanna; hon var blek, och hennes knän skälfd, då hon svarade:

— Jo!

Han rätade på sig, sträkte ut ena benet och lade handen i sidan, medan han med kännaremin knep ihop ena ögat och betraktade henne, likasom om hvad han såg beredt honom en angenäm öfverraskning.

— På min ära! — utbrast han och strök inställsamt den ena räfsvansen. — Det tänkte jag strax då jag såg er. Jag har inte förut haft det nöjet att sammanträffa med fröken; men så snart jag hade den äran att se er, tänkte jag: Detta måste vara afidne pastor Thorbjörnsens dotter! Ha, ha, ha! . . . Fröken skulle för resten inte ha behöft bli rädd för mina smådjur. De bestarne mena inte så illa; det är bara en ful vana, som de kanaljerna lagt sig till! Men jag skall på min ära, nog taga den ur dem. Fröken kan vara förvissad om att jag nog skall tukta deras syndiga kroppar, så att de en annan gång låta välklädda damer passera. Det skall ändtligen bli en läxa, som de skola minnas, det lofvar jag fröken . . . Ha, ha, ha! Vill fröken nu se huru de krypa! De veta nog hvad som väntar dem . . . Ha, ha, ha!

Och likasom om de hade hört hvad han sade och förstått hvad som förestod dem, kröpo hundarne darrande bakom honom, och sågo med ångestfulla blickar på honom.

— Ja, är det icke besynnerligt, — fortfor han oförtrutet — då Agnete icke svarade, utan gjorde min af att gå — är det icke besynnerligt, att det kan finnas så mycket geni i ett sådant kreatur? Det gäller bara att låta det få en god uppfostran. Och det är minsann inte så lätt att förstå sig på som många inbillar sig. Det är också en vetenskap, sa' klockaren . . . näväl, fröken kan inte göra sig ett begrepp om hvilket envist sinne en sådan best kan ega! Om fröken bara vill betrakta denna lilla fläckiga krabat! . . . Ja, kom fram du, din lilla markatta, och kryp inte där! . . . Jag försäkrar fröken att det inte fins en större kurtisör i hela Danmarks rike! Ty medan den går förbi en karl som om han inte vore annat än en stock eller sten, så kan den inte se ett fruntimmer, om det ock vore bara en tolfårstös, utan att bli alldeles kollrig, och det fastän den är bara fem månader gammal . . . Ha, ha, ha!

Han sände en skallande skrattsalva upp i rymden, och hundarne trykte sig darrande emot hvarandra, under det att en flock små fåglar, som just hade slagit sig ned i ro uti ett trä i närheten, förskräkt slog upp och tog till flykten.

Men då Agnete förblef lika otillgänglig, och icke ens förändrade en min, uppgaf han slutligen föröket att närma sig henne.

Med ett leende och ett: — Jag har den äran att rekommendera mig! — hälsade han på sitt militäriska vis, knykte på nacken och ropade: „Marsch!“ sina hundar, samt fortsatte därpå hvisslande sin väg.

Agnete var alldeles betagen af fasa. Hon häm-

tade sig icke förrän hon var utom allén och långt inne bland bärgen.

Gode Gud! Huru hade han sett ut! Hon hade knappast haft mod att höja blicken från marken, men hon hade i alla fall sett nog: — ett par stora, färglösa, glasartade ögon, som kommo henne att rysa. Och hvad var det för galimatias han hade pratat? Männe han var drucken? Hon tykte sig hafva känt en stark lukt af spirituosa i hans närhet.

Hennes bjärta klappade ännu af oro, då hon på den vanliga mötesplatsen nedanom Vejrhöj träffade sin vän, som vid hennes åsyn reste sig från en tufva och svängde sin hatt.

— Tänk, att jag mött grefven! — utbrast hon redan innan de kommit i jämbredd på stigen.

Han stannade ögonblickligen.

— Hvad säger ni?

— Jag mötte grefven i allén. Han kom gående emot mig med en hel skock hundar, och det var mig omöjligt att undvika honom. Han stannade och pratade en hel hop saker, men jag begrep icke ett ord däraf . . . Gode Gud! huru han såg ut!

Hon var så upprörd efter sitt möte, och blef så ifrig då hon beskref det, att hon icke märkte den förändring som efter hand försiggick i hans anlete; hon såg icke att han sänkte hufvudet och oroligt bet på sitt grässtrå, medan hon gång på gång upprepade:

— Det var förfärligt! . . . Så ryslig hade jag ändå inte föreställt mig honom!

Slutligen sade han saktmodigt:

— Säg mig . . . huru hade ni egentligen tänkt er honom?

— Åh, jag vet inte så noga. Jag har aldrig tänkt närmare på saken. Men att han skulle vara så olik sin broder, hvars porträtt hänger där hemma på väggen, — det hade jag verkligen inte kunnat

föreställa mig, fastän jag nog hört att de aldrig liknat hvarandra

— Nå, men . . . — stammade han och biöt med darrande hand en blomma på marken bredvid sig — ni har således i alla fall tänkt er att han var . . . mycket afskräckande, icke sant?

— Ja, det kan ni väl inte undra öfver.

— Jo, hvarför inte?

— Ni vet det mer än väl, — sade hon rodande. Hon tänkte på allt hvad mamsellen och de andra hade berättat om den unge grefvens lif.

— Ni har således hört någonting om honom?

— Ja visst; något litet har väl hvar och en hört.

— Nå, ja, — sade han, och det lät som om orden velat fastna honom i halsen, — då föraktar ni väl honom också?

Hon såg upp smått förnärmad. Det var icke första gången hon lagt märke till att han ville taga greffen i försvar.

— Har jag kanske inte skäl därtill?

— Jo, naturligtvis . . . jag menar bara . . .

— Åh, nu vet jag hvad ni menar. Ni menar att man skall hafva öfverseende med honom, därför att han inte är rätt klok, icke sant? Men alla säga att det icke als står så illa till med hans förstånd. Han har blott alltid haft ett så vildt och oregerligt sinne, att alla varit rädda för honom . . . Jag har alltid tänkt, att ni dock borde taga er till vara för honom — tillade hon och sänkte rösten. — Ni är ju så mycket tillsammans med honom, och jag har hört att han plötsligen, utan minsta anledning, kan blifva alldeles ursinnig, så att han rakt inte vet hvad han gör.

— Hvem har sagt er det?

— Det säga alla. Mamsellen, som har känt honom ända ifrån vaggan, har berättat att han allt

sedan sin spädate barndom varit en stygg pojke, som ingen kunde bli klok på, och som ingen kunde tåla. Han var alltid ensam, och kunde skoftals knapt förstås att komma in i rummet. Alltid gjorde han raka motsatsen af hvad man bad honom om, och stundom kunde han i flere dagar af idel trots gå alldeles tyst, så att man icke fick ett ord ur honom, fastän fadern ofta pryglade honom med sin käpp för att åtminstone få honom att gråta. Tänk, att han en gång, då han ännu var en liten gosse, ville taga lifvet af sig! Bara därför att hans mor gifvit Mogens en gåfva, som var vackrare än den han fått ville han hämnas på henne genom att skjuta sig uppe på vinden med en af faderns pistoler, och det var ett riktigt undervärk att en af tjänsteflickorna råkade se honom smyga sig dit upp. Är det inte ohyggligt? . . . Och det är ändå inte det värsta. Senare har han företagit sig saker af vida svårare art.

— Hvad då?

— Det kan jag inte ens säga er.

— Jaså!

— Mamsellen säger att han alltid blifvit afskydd af alla ordentliga människor, — och det kan väl ingen, som en gång sett honom förvåna sig öfver. Slutligen räknades han knappast mera till familjen, och främmande nämde aldrig hans namn i föräldrarnes närvaro. När det var bjudningar på slottet, ville han icke håller visa sig, utan gick långt bort, och besökte de uslaste och simplaste människor i hela trakten. Dem hade han gjort till sina kamrater. Med dem spelade han och drack, så att han en gång blef funnen alldeles redlös bland bärger. Och på samma sätt lever han ännu. Vet ni hvad mamsellen säger? Hon påstår att han icke als är jägare, utan att han går och promenerar med sin bössa bara för att hafva en förevändning att aflägsna sig ifrån slottet, och

drifva omkring hvar han behagar . . . Men alt detta vet ni ju för resten mycket bättre än jag. Eller är det kanhända inte sant?

Hon såg upp och blef nu varse den förändring hans utseende undergått.

Han var mycket blek, hans läppar darrade, och han hade en mörk skugga under ögonen, hvilka likasom sjunkit djupare in i hufvudet. Hon hade aldrig förut sett honom sådan. Och med bäfvan tänkte hon på hvad det kunde finnas för ett hemligt föreningsband emellan honom och greffen, eftersom hennes ord i så hög grad kunde uppröra honom.

De hade emellertid uppnått den lilla dalen nedanom Vejrhøj, och de satte sig på sin vanliga plats invid den stora stenen.

Agnete kunde icke hämta sig från sin förvåning. Hon började ana att hon nu stod vid dörren till hans så väl bevarade hemlighet, och hon lofvade sig själf att hon nu eller aldrig skulle försöka att spränga den. Det var henne omöjligt att längre fördraga denna ovisshet, som plågade henne, och hon var förtviflad öfver den skygghet, som plötsligt trängde sig emellan dem, och med ens gjorde dem främmande för hvarandra.

Hon satt som vanligt och plockade sönder några ljungblommor, och hennes hjärta klappade våldsamt. Med en stämman, hvars darrning hon förgäfves sökte bekämpa, sade hon efter en stunds tystnad:

— Vill ni säga mig en sak? . . . Tycker ni om greffen?

— Jag? — frågade han och sneglade på henne med sin skygga blick.

— Ja, . . . tycker ni verkligen om honom?

— Åh, jag vet inte. Men . . . jag tycker att det inte är så lätt att dömma rättvist. Det kan ju finnas många förhållanden . . . många saker, som . . .

— Men kan det då finnas någon ursäkt för att begå en synd? — frågade hon, och såg nästan förfärad på honom. — Har man då rättighet att föra ett sådant lif?

— Nej, ingalunda . . . men . . .

— Och hvad kan han dessutom ha att beklaga sig öfver? Hafva icke lyckans häfvor fallit rakt ned i famnen på honom, utan att han krökt ett finger därför? Har han icke fått gods och guld och alla lifvets härligheter i öfverflöd? Och tycker man inte att detta åtminstone borde bringa honom till eftertanke och göra honom tacksam och . . .

— Tacksam? — sade han med ett bittert leende. — Tror ni då att det alltid ligger en så stor lycka i dessa „lifvets härligheter“ som ni säger? Och huru tror ni det känns för den som i allas anleten kan läsa att dessa rikedomens häfvor egentligen icke tillkomma honom?

— Tillkomma? — återtog Agnete med en liten anstrykning af hån i stämman. — Åh, för den saken! gör han sig visst inga skrupler. Så såg han inte ut, och för resten har den familjen aldrig haft någon benägenhet för sådant. Den har brytt sig sju om andras rättigheter, och nog minsann vetat begagna sig af sina egna. När det kommer till kritan är kanske skillnaden mellan denne grefve och hans föregångare icke håller så stor. Han har blott gått till väga på ett annat sätt för att väcka förargelse; det är hela skillnaden.

— Nu är det frökens far, som talar genom sin dotters mun!

— Ja, det är sant; — sade hon stolt och en flammande rodnad betäckte hennes kinder. — Och jag är honom tacksam för att han lärt mig afsky sådana människor, och förakta deras samvetslösa lif. Jag begriper icke huru man kan glädjas och njuta på det

sättet, då det rundt omkring en finnes så mycken nöd och så mycket elände. Jag tycker ofta själf att jag borde förgås af blygsel; jag känner mig som en tjuf, hvilken stulit den fattiges sista slant, då jag på kvällen lägger mig i min mjuka bädd, och kommer att tänka på att det kanske finnes mången som i samma ögonblick hvarken har tak öfver hufvudet eller en bit bröd att stilla sin hunger med. Är det icke förfärligt? Är det icke hvarje människas plikt att hållre själf umbära än att se andra lida nöd? Och hvad skall man väl säga om dem, som hafva hjärta att frässa i sitt öfverflöd, att hålla yppiga fester, att kläda sig i silke, och på en enda natt dansa upp hvad hundra familjer kunnat lefva af ett helt år? Är icke det synd? . . . Ni tycker det nog, icke sant? . . . Gör ni det icke? — sade hon enträget, och såg nästan bedjande på honom.

— Jag? — sade han och undvek hennes blick. Han strök varsamt med handen öfver sin hund, som låg och sof bredvid honom. — Jag trodde det förr, men . . . jag gör det icke nu mera.

— Icke nu mera?

— Nej.

— Ah! — sade hon tonlöst.

Kort därpå återtog han, utan att se upp och under det han fortfor att sakta klappa hunden:

— Tror icke fröken att de människor fröken talar om — dem som ni kallar de fattige och förtryckte — äfven ha sina fröjder och njutningar, fastän den som står dem fjärran icke så lätt kommer under fund därmed. Jag har vistats mycket tillsammans med sådana människor, och jag känner dem ganska väl. Men jag försäkrar, er att inga människor lefva ett så sorgfritt och lyckligt lif som de. Hvilket skäl skulle de också hafva att klaga . . . mera än andra? Har icke en moder bland dem

samma glädje af sitt barn, och barnen af sina föräldrar, och . . . i själfva verket hafva de ju samma fröjder och sorger som alla andra.

— Men hungern, kölden, nöden, — den ha de ensamma, och det är väl åtminstone en orättvisa?

— Tror inte fröken att det fins någonting som är svårare än att hungra, eller bittrare än att frysa — och som kanske just dessa människor mera än andra äro förskonade för? . . . Ni tänker nu så som ni gör, därför att ni själf hör till dessa lyckligt lotade, som blifvit födda till glädje och solaken. Ni har haft ett godt hem, där ni tillbragt en lycklig barndom och därifrån ni medfört endast goda minnen. Ni har haft en fader, som ni älskat — och som hållit af er tillbaka. Men det gifves också människor, hvilka tyckas skapade för sorgen och olyckan . . . och sådana finnas såväl bland de rika som bland de fattiga, och kanske lika ofta bland de förra som bland de senare. Har ni aldrig träffat en sådan olycklig på er väg? De äro födda med kainsmärket på sin panna; och det är som om en förbannelse följde dem genom hela lifvet. De gå hemlösa omkring i världen, hvarest alla vända dem ryggen, och ingen kan hålla af dem. Till och med deras moder sörjer öfver deras födelse, och bröder och systrar vilja icke kännas vid dem. Fråga en af dem, fröken! . . . och ni skall få höra att det fins en hunger, som icke kan stillas med bröd, och en saknad som är vida bittrare än fattigdom och nöd. Den, som aldrig har egt en vän, som aldrig har hört ett kärleksfullt ord, aldrig har erfarit lyckan att vara andra till glädje, som icke har ett enda lyckligt minne . . . han är tiotusen gånger fattigare än den uslaste tiggare, om han ock eger all världens guld och härlighet.

Han hade talat med lidelsens glöd, och hans röst, hans händer, hela hans kropp skälfdes. Han

satt till hälften bortvänd och såg på sin hund, hvars hufvud han fortfor att smeka, tills denne slutligen reste sig uppe, och såg på honom med sina sömniga ögon.

Agnete, som betraktat honom med stigande förvåning medan han talade, böjde ned hufvudet, och satt tyst en stund. Hon förstod att hon vidrört en ömtålig punkt i hans eget lif, och hon begynte ana hvad det var för minnen, som förbittrat hans lif.

Hon började på nytt helt tanklöst rycka upp ljungblommor från tufvan bredvid sig, och sade därpå sakta:

— Vill ni ej berätta mig någonting om er själf . . . om ert lif? . . . Jag har berättat er så mycket om mitt.

— Åh, det lönar inte mödan . . . det har varit allt annat än glädt.

— Åhjo, — bad hon innerligt och såg upp.

— Ni måste göra det ändå! Det har ofta förefallit mig så underligt, att icke veta någonting om er, och jag har ofta tänkt be er berätta mig litet om er själf. Jag mins att ni en gång sade, att ni aldrig har haft något hem. Var det icke så?

— Ja, . . . icke ett hem sådant som andra.

— Men har ni inte håller haft släktingar . . . och vänner . . . ?

— Jo, denne, — sade han och klappade hunden, som belåtet viftade med svansen.

— Är det den ende vän ni egt?

— Ja.

— Men edra föräldrar?

— Han, som kallade sig min fader, är död.

— Och er moder?

— Min moder? . . . Jag har aldrig vetat hvad det vill säga att hafva en moder.

De sutto ett ögonblick tysta.

Spöken.

Ändtligen sade han, försjunken i sina egna tankar:

— Säg mig . . . kan ni minnas er mor?

— Ja. Men hvarför frågar ni det?

— Åh! . . . Jag vet inte.

Agnete höjde långsamt blicken, och sänkte den igen. Hennes ögon stodo fulla af tårar. Hon förstod hvad han tänkte på, men hon nämdes icke fråga mera och väcka till lif dessa minnen, som måste komma hans hjärta att bäfva.

Hon började plocka ljungblommorna samman, och då hon hade samlat en liten bukett af de vackraste samt bundit ett grässtrå omkring dem, råkade hon dem åt honom och sade:

— Vill ni behålla dessa till ett minne af denna dag?

Han såg upp. Han var ännu mycket blek och hans ögon hade ett skygt, nästan förvirradt uttryck.

— Äro de för mig?

— Ja.

Han tog både blommorna och hennes hand. Men i detsamma reste hon sig och de beredde sig att gå.

De vandrade tysta vid hvarandras sida, och nere på stigen skildes de. Vid afskedet märkte hon att hans hand brände, och att det blott var med ansträngning han kunde framtvinga ett leende, då han sade henne farväl.

Agnete fortsatte nästan medvetslöst sin väg ut för slutningen. Då hon kommit ett stycke på vägen, vände hon sig om och såg efter honom. Han hade redan hunnit ned till kärret, hvars rand han följde. Öfver hans hufvud flaxade viporna, och långt borta begynte solnedgångens mörkröda skyar lägga sig öfver kärren.

Hon följde honom med ögonen, tills hans slutli-

gen försvann bakom en bärgsluttning. Då sände hon efter honom en lång, varm blick, som tydligare än ord sade:

— Jag älskar dig!

Plötsligt spratt hon till vid ljudet af ett gällt skratt. Hon vände sig om, och såg en flicka med mörkt hår och lång, bar hals stå på en tufva ett stycke därifrån med händerna i sidorna, och betrakta henne med en stickande och hatfull blick.

Hon igenkände strax den unga flickan från hyddan uppe i skogen.

— Nå, det går ju ordentligt till med kyssar och alt sådant . . . Det är just vackert af dottern till en präst.

Agnete rynkade vredgad ögonbrynen och utbrast:

— Hvad är det ni säger?

— Jo, ni må tro att vi nog sett huru ni gått här och lagt ut snaror för grefven dessa tider. Vi ha lyckligtvis ögon i hufvudet, vi . . .

— För hvem? Grefven? Är ni tokig? . . .

— Äh, gör er inte till! Ni vet nog huru det hänger ihop. Ni är inte så oskyldig som ni låtsar vara. Stod ni kanske inte där och glodde efter honom? Och jag såg er ju med mina egna ögon komma gående med grefven, alldeles som ett par förlofvade. Jo, det är just vackert af en prästs dotter! Men ni kan vara lugn för . . .

Agnete hörde icke mera. Som en blixst hade grefvens namn slagit ned i hennes själ . . . Hon hörde blott kvinnans hänfulla skratt dö bort i fjärran.

X.

Det var redan sent på kvällen då någon klapade på dörren till den lilla skogshyddan i grandunggen invid jättegrytan.

Ett rödaktigt sken lyste genom de små fönstren ut i mörkret, hvarest en ensam varelse stod med föten på tröskeln och väntade. Kort därpå öppnades dörren försiktigt inifrån, och den gamla kvinnan visade sig halfklädd och med ett ljus i handen i farstun.

— Nej, se grefven! — utbrast hon halfhögl och tog ett steg åt sidan. — Det var rart främmande, det!

Utan att svara, gick han förbi henne in i rummet, där ett ljus brann på bordet framför soffan. I denna satt den unga flickan med det mörka håret och sydde. Hon kastade en till hälften orolig, till hälften listig blick mot dörren, och en mörk rodnad betäckte hennes kinder och hals, då grefven trädde in. Men hon reste sig icke för att hälsa, och besvarade knapt hörbart hans korta „godaften!“

Det var som om hon hade väntat honom. Han slog sig ned på en stol på andra sidan om bordet, medan hans hund helt hemmastadd kröp fram till kakelugnen.

Den gamla kvinnan, som åter hade stängt dörren försiktigt, sedan hon likväl först kastat en spännande blick omkring huset, trädde nu också in med sin lykta. Och medan hon sysslade med någonting borta vid fönstret, därifrån hon ibland i smyg betraktade de två vid bordet, likasom om grefvens ankomst als icke förvånat henne sade hon slutligen med ett spottskt tonfall i rösten:

— Det är länge sedan vi haft den äran att se

grefven, men grefven har väl haft annat att tänka på, kan jag tro. Och så sent grefven kommer i dag! Far har redan krupit till kojs, och själf går jag här och ser ut, så att man borde skämmas däröfver. Men vi kunde inte vänta ett så rart besök. I alla fall ska' vi nog stå till tjänst med hvad som behagas. Önskar grefven kanske ett glas öl, eller får jag koka en kopp kaffe?

Han svarade blott ett kort „nej.“ Och likasom om hon förstått hans mening, tog hon kort därpå några klädesplagg, som voro upphängda till torkning, tände på nytt sin lykta, och gjorde sig ett ärende ut i brygghuset.

Då dörren hade slutit sig efter henne, såg han för första gången på flickan, som icke på hela tiden hade rört sig. Hans uttryck var dystert, och hans stämma lät orolig, då han sade:

— Du har sökt mig nere vid kärret. Skogsvaktaren berättade att du frågat efter mig på eftermiddagen. Hvad vill du mig?

Hon stödde armbågarne mot bordskifvan, betäckte ansiktet med sitt syarbete, och brast i gråt.

— Och det kan du fråga! På en hel månad har jag icke sett dig, och när jag sökt dig, har jag aldrig träffat dig — naturligtvis därför att du döljer dig för mig. Har jag kanske inte då skäl att vara olycklig?

— Du? — sade han och log hånfullt. — Låt bli nu att spela komedi! Du vet att jag känner dig altför väl. Låtom oss i stället tala allvarsamt. Jag har kommit för att säga dig, att det är sista gången vi råkas.

— Hvad säger du? — utbrast hon och tog händerna ifrån sina tårlösa ögon. — Är det sista gången vi råkas?

— Ja. Du får icke fråga efter mig — hvar-

ken vid kärret eller annorstädes . . . Har du förstått mig?

Hon såg på honom med en lurande blick under de halfslutna ögonlocken. Hennes klädningslif var uppknäpt; hon hade nyss kammat sitt hår och smyckat sig med örringar.

— Jaså, det är på det sättet, — sade hon i en ton, som icke bådade något godt, och började åter sy. — Ja, jag har nog märkt att du kastat dina blickar åt annat håll den sista tiden. Och jag vet för resten mer än väl hvad du haft för dig.

Han såg snabbt på henne, och frågade:

— Hvad vill det säga?

— Ah, man är väl inte blind häller. Tror du kanske inte att jag sett dig gå och kurtisera den lilla prästgårdsfröken, som en gång var här och frågade efter vägen. Jag vet också mer än väl hvar ni haft ert smyghål, och jag har mer än en gång sett henne, den lilla tillgjorda fröken, gå och snoka efter dig.

Han hade skiftat färg. Vin hennes sista ord rusade han upp, och slog sin hand i bordet så att det dånade i stugan.

— Håll dia tunga i styr . . . eller, det kommer, vid Gud, att gå dig illa! — ropade han med skälfvande stämma.

Och likasom om hon känt detta hessa skrik och blifvit rädd, böjde hon ned hufvudet, och satt en stund lika stilla som en råtta på lur.

Sedan lade hon sin sömnad ifrån sig, slog förklädet öfver hufvudet, och började åter gråta.

— Ack, Herre Gud, Herre Gud! — att en sådan olycka skulle drabba mig! Hvad skall det nu blifva af mig? Hvad skall man tänka om en staccars, fattig flicka, som fått utstå en sådan skam?

Du borde inte glömma ditt beteende emot mig, och att du mot min vilja tog mig till käresta.

Han satt försjunken i tankar, men vid dessa ord såg han upp, och sade bittert: —

— Jag tycker du lefvat länge nog på den historien Else. Du borde veta att jag inte mera låter fånga mig i den snaran. Du var minsann mer än villig, fastän du var klok nog, att gifva det ett annat utseende. Du hade länge nog försökt att locka mig. Ända sedan jag var en pojke, kunde du icke se mig här i bergen, utan att komma springande med dina bara ben och fräcka later, och du viste nog hvad du gjorde, din smärta!

— Hvad? — sade hon och såg upp med en förnärmad min. — Hvad är det du beskyller mig för? Har du kanhända glömt den afton, då du mötte mig där nere i lunden, då det var stor bal på slottet? Du ville inte gå hem, troligen därför att du tänkte att de fina damerna skulle skratta åt dig, därför att du inte kunde dansa. Och så skulle du hämnas det på en stackars flicka, som aldrig hade gjort dig något för när. Du sade både att du skulle gifta dig med mig, och mångt och mycket annat, som jag inte nu mera kan påminna mig. Sedan förstod jag nog att det allsammans bara hade varit för att taga hämd på dem där hemma, därför att de stälde din broder framom dig. Och nu vill du öfverge oss, som alla hållit så mycket af dig, och gjort hvad vi kunnat för att roa dig när de andra voro stygga emot dig och gjorde dig förtret. Jag vet också att här uppe var det enda ställe där du trufdes, när du spelade kort med far, eller lekte med kattorna. Det har du själf ofta sagt.

— Ja, — sade han och smålog vemodigt — och det, fastän jag viste att ni ljögo, och bedrogo mig, och spelade falskt spel bakom min rygg.

— Hvad säger du? Ack, min Gud! kan du verkligen ha hjärta att säga det? . . .

— Låt bli det där! — sade han hastigt och reste sig från stolen. Han brann af längtan att komma ifrån detta ställe, och att få skudda dess stoft af sina fötter. — Det tjänar till ingenting att tala mera därom. Du känner nu mitt beslut, och jag har kommit hit i kväll för att säga dig farväl! Jag tycker vi i alla fall kunde skiljas i sämja. Säg, hvad du begär af mig — och låt mig sedan vara i fred!

I detsamma öppnades dörren ljudlöst, och — likasom hitkallad af det högljudda uppträdet — kom modern in, och betraktade dem båda uppmärksamt med sina små, lurande ögon. Hon frågade med ett inställsamt leende hvad här var på färde, och dottern berättade då snyftande hvad som förefallit.

— Ah, du kan väl begripa, Else, att grefven bara skämtar — sade hon listigt och blåste ut ljustet i lyktan. — Grefven kan inte göra sig någon föreställning om huru hon den sista tiden varit rent från vettet. Det stackars barnet har hvarje natt gråtit sina modiga tårar, så att far och jag kunnat höra det genom väggen. Är det inte förskräckligt? Hon är så af själ och hjärta fästad vid grefven, att jag tror hon hellre skulle förgås, än mista grefven. Jag bannade henne naturligtvis, och sade att grefven nog skulle komma igen, ty hon måtte väl begripa, att grefven, som talat så mycket vackert om de fattige och ringe, icke på det sättet skulle öfverge en stackars flicka, som han bragt i olycka . . . isynnerhet då det inte har skett på riktigt loflig väg . . . Och grefven viste ju nog, — sade jag — att man kunde få mycken förtret af en sådan historia om den blef känd. Men så länge vänskapen varar, lönar det ju inte mödan att tala om det . . . I alla fall blir det

en helt annan sak . . . under andra omständigheter . . . icke sant?

Hennes stämma, som i början varit vänlig och inställsam, hade efterhand blifvit hånfull, och slutligen nästan hotande, då hon märkte att hennes ord icke gjorde åsyftad värkan. Han hade stält sig vid fönstret, med ryggen vänd åt rummet, och först då hon slutat tala, vände han sig om och såg från den ena till den andra af de två kvinnorna med en blick full af förakt och afsky.

Else hade åter med en min af förolämpad oskuld gripit sig an sitt arbete. Gumman däremot stod ännu vid dörren, och mötte hans blick fräkt och stridsfärdigt.

Han försökte betvinga sin ovilja, samt närmade sig åter bordet, och sade dystert:

— Hör på hvad jag har att säga er? Jag har kommit hit för att skiljas från er i godo. Af vissa orsaker, som jag icke närmare kan förklara för er, vill jag inte att det skall bli några uppträden. Förstån I mig? . . . I skolen icke komma att lida nöd. Begären hvad I viljen, och jag skall se till hvad jag kan göra för er. I gengäld fordrar jag att I — om . . . i fall . . . så framt jag skulle önska det — genast lämnen denna trakt, och aldrig visen er här mera, samt att huset här rifves ner till grunden. Förstån I mig?

Den unga flickan fortfor att sy, samt sneglade då och då i tysthet på modern, som böjde ned hufvudet och begynte snyfta, likasom om gråten velat tränga sig fram. Hon förde förklädessnibben till ögonen, och såg ned på lyktan i sin hand.

— Ja, det är ju en annan sak . . . då grefven vill godtgöra oss . . . så få vi inte klaga. Fatigt folk kan ju inte vänta sig annat, och måste nöja sig med hvad som unnas dem, samt vara tacksamma

några ord med er, mamsell Leidersdorff. Kom och slätt er här.

Det klack i mamsellens dvärglika kropp. Hon närmade sig försiktigt, med de magra händerna sammanknäpta och spetsade öronen. Det bådade sällan någonting godt, då hennes nåd bad henne sätta sig.

— Säg mig, — började grefvinnan slutligen, då mamsellen placerat sig på den yttersta kanten af en stol midt emot henne — har ni icke observerat att det har försiggått en förändring med fröken Thorbjörnsen under de sista dagarne? . . . Jag menar att hennes utseende tyder på att någonting fattas henne. Kan ni ana hvad det kan vara?

— Ja, ers nåd . . . Fröken har lidit af smärta i tänderna och ömhet i hufvudet, — sade mamsellen, som alltid inför grefvinnan begagnade sig af de mest utvalda uttryck.

— Jaså, men det måste dessutom finnas en annan orsak. Säg mig, är det tänkbart att någon här i huset eller någon annan, som hon kemmit i beröring med varit ovänlig emot henne eller på något vis förnärmat henne?

— Nej, det är alldeles omöjligt, — sade mamsellen tvärsäkert.

— Jag skall säga er hvarför jag frågar det. Hon bad mig för några ögonblick sedan om tillåtelse att resa härifrån för att söka sig en annan befattning.

— Min Gud! — utbrast mamsellen.

— Jag frågade henne om orsaken, men jag kunde icke få reda därpå. Hon upprepade blott sin anhållan, och det var tydligt att någonting mycket allvarligt hade bragt henne på sådana tankar . . . Kan ni verkligen inte ana hvad det kan vara?

Mamsellen rodnade litet, hostade, samt svarade slutligen:

— Ja, . . . om hennes nåd tillåter mig att tala öppet, så kunde jag måhända . . .

— Säg ut!

— Hennes nåd torde påminna sig att fröken Thorbjörnsens far — Gud förlåte mig — inte var riktigt sådan som andra människor. Hennes nåd befattar sig naturligtvis icke med sådana saker, men jag har hört folk säga att han mången gång till och med från predikstolen yttrat hårda ord om slottet och salig grefven. Nu tror jag också att det är något sådant som farit i fröken Thorbjörnsen.

— Har ni någon anledning att förmoda det?

— Ja, ser hennes nåd, då vi om kvällarne sitta därinne, som henne nåd ju nog vet, så språka vi om ett och annat; och jag berättar då ibland för henne om huru det gick till här på slottet i forna dagar, då salig grefven ännu lefde. Det är ju så naturligt, och jag kunde inte tänka mig annat än att det skulle roa henne. Jag har inte håller förut märkt något annat; hon har minsann suttit tyst som ett möss och hört på. Men här om dagen — det var i förgår — reste hon sig plötsligt alldeles blek, och sade mycket, som jag inte ens kan upprepa för hennes nåd. Och man hörde tydligt att det var hennes fars förskräckliga lärdomar som slagit rot hos dottern, och gjort henne alldeles bortkollrad, så att jag, vid Gud, blef riktigt skrämmd.

— Ja, det är ju möjligt, — sade grefvinnan tankspridd. — Men säg mig . . . Grefven har hon väl icke sett? Min son har visst icke varit hemma, medan fröken Thorbjörnsen varit här?

Hennes blick fästades uppmärksam och ångestfullt på mamsellen, medan denna svarade:

— Nej, hennes nåd, icke sedan de första dagarne då fröken Thorbjörnsen var sjuk.

— Jaså; — sade hon och såg sig omkring i

rummet — jag frågar därom blott af den orsaken att det kanske kan förefalla litet besynnerligt att hon nu lämnar slottet utan att hafva sett grefven. Men kanske har hon händelsevis råkat honom; . . . hon har ju promenerat så mycket omkring här i trakten — och ibland dröjt bra länge på sina färder, så att jag tycker det vore naturligt att hon någon gång mött min son.

— Nej, det är alldeles säkert att hon inte känner grefven.

— Huru kan ni så bestämdt påstå det, mamsell Leidersdorff? — sade grefvinnan i en ton, som hon försökte göra likgiltig.

— Jag vet det därför att hon för ett par dagar sedan frågade mig huru grefven såg ut, om han var lång eller kort, ljus eller mörk, och dessutom åtskilligt annat om grefven . . .

— Nå ja, vare därmed huru som helst — afbröt henne grefvinnan otåligt, — så är nu allt afgjort. Jag har naturligt icke velat neka henne tillåtelse att resa. Jag önskar icke kvarhålla i mitt hus någon, som ej finner sig väl där. För resten gör det mig ondt att nödgas mista henne. Jag hade verkligen börjat hålla af henne. Hon var så vacker, och hade ett så öppet och behagligt väsende . . . Ja, nu kan ni tända lamporna, mamsell Leidersdorff! —

Det väckte icke ringa uppståndelse på slottet, då man under kvällens lopp erfor att Agnete skulle lämna det. Grefvinnan var nämligen ingalunda den enda, som lärt sig hålla af detta vackra barn, som själf gjorde så litet för att intaga, och som likväl efterhand blifvit allas förklarade gunstling, hvars småleende och vänliga ord hela tjänstepersonalen formligen täflade om. De hade också alla med bekymmer akttagit den i ögonen fallande förändring, som för-

siggått med henne de sista dagarne, och hvilken icke kunde undgå någons uppmärksamhet, fastän hon tydligen gjorde allt för att dölja sitt sinnestillstånd. Och de brydde hvar och en i tur sin hjärna med att utgrunda hvad det kunde vara som stört deras älsklings sinnesro.

Några af tjänsteflickorna trodde att hon var sjuk; andra tänkte att det var religionsgrubbel, då hon ju var dotter till en präst och därför naturligtvis hade många anfäktelser och dylikt. Dessutom hade kammarjungfrun med det lockiga håret lagt märke till att Agnetes nya testamente under den sista tiden alltid legat uppslaget på hennes bord; och en gång då hon tillfälligtvis mötte henne på trappan, hade hon sett ett uttryck af den vildaste ångest i hennes blick, likasom om hon kände sig förföljd af ett osynligt väsende, eller som om hon förtärdes af samvetskval.

Ingen af dem tänkte på att det möjligtvis kunde vara grefven, som stört hennes sinnesro — ingen, utom nu plötsligen mamsell Leidersdorff.

Efter samtalet med grefvinnan hade det gått upp ett ljus för mamsellen; och i dess sken började hon nu omsorgsfullt följa de olika trådarna i väfven — och det var besynnerligt att många små drag, som hon förr icke ansett ega den ringaste betydelse, i detta ljus fingo ett helt annat utseende.

Det slog henne med ens att Agnete ofta under de sista dagarne gjort henne frågor angående grefven. Första gången fick mamsellen omständligt redogöra för hans utseende. Men sedan dess hade Agnete regelbundet hvarje kväll åter upptagit detta ämne, och hon, som först varit så likgiltig för personer och förhållanden här på slottet, hade plötsligt fått intresse för allt; för gamle grefven, grefve Mogens och lifvet på slottet i forna tider; men framför allt ville hon höra om unge grefven, hans barndom, hans första ung-

domsår och allt som rörde honom. Slutligen hade hon rent ut frågat om det verkligen var sant att han lefvat tillsammans med flickan där uppe i skogshyddan, samt att han öfverhufvudtaget fört ett vildt och ovärdigt lif. Och nu mindes mamsellen att hon en gång vid ett sådant tillfälle kommit att se på henne, samt då förvånat sig öfver hennes onaturliga blekhet äfvensom öfver att hon samtidigt slutit ögonen likasom om hon kämpat med en olidlig smärta. Mamsellen hade i första ögonblicket tänkt att tandvärken plågade henne, men kort därpå hade Agnete plötsligt rest sig upp från sin plats och under den häftigaste sinnesrörelse utslungat de mest förvirrade förbannelser öfver slottet och hela den grefliga familjen, så att mamsellen varit nära att svimna af förskräckelse.

Hon hade sedan gjort sig sina egna föreställningar om Agnetes tillstånd, och i sitt stilla sinne beskärmat sig öfver denne fader, som hos sitt barn inplantat sådana fördärfliga lärdomar, men så hade ju också alla ordentliga människor ansett honom för galen. Nu började hon emellertid förstå den oro, som hon med sin trettioåriga erfarenhet lätt hade upptäckt bakom den likgiltighetens mask, som grefvinnan iklädt sig.

Var det tänkbart? Kunde hon verkligen hafva mött greffen? — Ja, det vore ju ganska naturligt. Men hvad hade då händt? Hade han talat med henne, och möjligtvis uppmanat henne till någonting dåligt, eller kanske företagit sig ännu värre saker? Och var det därför hon nu ville resa?

Efter närmare öfvervägande af saken, kunde mamsell Leidersdorff likväl icke tro derpå.

Hon kom nämligen att tänka på ett annat litet uppträdande från den föregående kvällen, som hon icke då fästat något afseende vid, men som nu föreföll henne besynnerligt. De hade åter — mamsellen

viste icke på hvilket sätt — kommit att tala om grefven, och hon hade då berättat att grefvinnan flere gånger tänkt på att försöka få honom förklarad omynsig samt stäld under förmynderskap, emedan han var en skräck för hela näjdens befolkning; äfvensom att det säkert också en dag skulle gå därhän, såframt hans tygellösa lynne dref honom att företaga sig saker, som kunde komma till allmänhetens kännedom. Agnete hade — då hon hörde detta — plötsligt blifvit helt upprörd, och fått tårar i ögonen, samt slutligen utslungat beskyllningar mot grefvinnan, greve Mogens och hela familjen, och påstått att de alltid hade kränkt och förfördelat honom, samt därigenom förorsakat alla hans olyckor. Först då hon varseblef mamsellens förvånade uppsyn, tystnade hon plötsligen, samt blef blossande röd och strax därpå mycket blek. Sedan lade hon ihop sitt arbete och lämnade rummet i nästa ögonblick.

Detta tydde dock på att vinden blåste från annat håll än grefvinnan menat — tänkte mamsellen.

Men kunde hon då vara förälskad i grefven — i greve Fredrik!

Denna tanke föreföll mamsell Leidersdorff så komisk att hon ögonblickligen förkastade den. Hon hade ännu icke sett den människa, som kunnat förälska sig i greve Fredrik. Hon beslöt därför att tillsvidare bibehålla sin ursprungliga åsikt. —

Vid samma tid satt Agnete uppe i sitt rum. Hon var så trött af att grubbla, så utmattad af själsstrider, att hon lagt hufvudet ned på sin arm, och det såg ut som om hon sof. Men hennes hjärta klapade våldsamt och dessa tankar, som hon icke kunde förjaga, tumlade om i hennes hjärna.

Som ett jagadt villebråd hade hon dagen förut efter mötet med den främmande kvinnan kommit hem till slottet, och som en tjuf hade hon — för att icke

blifva sedd — smugit sig öfver gården och upp till sitt rum, hvarest hon nästan sanslös dignat ned på en stol. Så länge det var möjligt, hade hon sedan vägrat att tro på kvinnans ord. Hon kunde icke förstå att en människa till den grad kunde förstålla sig. Men då allt slutligen framstod för henne i en förfärande klarhet, och intet tvifvel längre var möjligt, greps hon af en smärta och blygsel, så stor att hon ville dölja sig för hela världen. Med denna människa hade hon talat! Denne man hade varit hennes vän! Mot honom hade hon smålett; för hans skull smyckat sig med blommor!

Och plötsligt föllo fjällen ifrån hennes ögon. Med bäfvan såg hon nu huru långt hon låtit föra sig ifrån sin faders vägar; huru besmittadt hennes sinne redan blifvit af denna syndens luft hvori hon lefde.

Full af ånger kastade hon sig för sin faders fötter, anropande honom om bistånd och tillgift. Hon klängde sig i sin nöd fast vid hans dyra minne, hon sökte en tillflykt för sin ångest under hans kärleksvingar, och insöp hugsvalelse för sin smärta ur de styrkande, manande ord, som han i sin bibel och uti sina nedskrifna tankar ännu talade till henne från andra sidan om grafven, men till hvilka hon så sällan under den sista tiden lyssnat. Hon stängde in sig och fördjupade sig i läsningen af dem, tills hon likasom kände hans närvaro, och erfor denna välsignelsens frid i sin själ, som hon kände från den tid då han brukade taga hennes hufvud mellan sina stora händer, kyssa henne på pannan, och säga: „Mitt barn, slut ditt hjärta för världens orena lustar, ditt öra för dess lockande stämma, och ditt öga för dess falska glans! Sök din lycka i himmeln och din glädje i försäkelsen. Då skall Herren din Gud välsigna dig och du skall blifva andra till välsignelse!“

Men hon hade ändå icke kunnat tysta ned sitt

hjärtas röst. Fastän hon dag och natt hade kämpat för att slita hvarje gnista, ja, själfva minnet af denna dyndiga kärlek ur sin själ, fortfor den dock att locka och mana, samt hotade slutligen att spränga hennes bröst.

Småningom hade alt klarnat för henne. Under namnsellens beskrifningar hade hon småningom blickat in i denna sjuka, sargade själ som kommit hennes eget hjärta att bäfva; hon hade lidit och saknat med honom, och i tankarne hade hon följt hela hans ensliga, olyckliga lif. Hon hade sett honom växa upp oförstådd, misskänd och föraktad, medan hans dåraktige behagsjuke broder, — denne elegante narr, hvars enda stolthet utgjordes af hans hundar och ett väl vårdadt skägg, — öfveralt hade mötts af leenden och varma blickar, samt kommit alla damers hjärtan att klappa. Och hon förstod det bittra hat, det vilda trots, som dag för dag vuxit in i hans sinne, och drifvit honom ut på de förtviflans vägar, hvarest han gått förlorad.

Hon hade lidit förfärligt, och nu då alt var förbi, kände hon först huru innerligt hon älskade honom, huru hvarje droppe af hennes blod ropade efter honom med en åtrå, som förkrossade henne.

En natt hade hon haft en dröm eller en syn.

Kvällen förut hade hon för grefvinnan föredragit ett kapitel ur historien om munken och nunnan. Hon hade hela tiden nödgats kämpa med sina tårar, då hon läste om dessa två älskande, hvilka — då deras brott blifvit upptäkt, och de blifvit fördrifna ur klostren, — lefde lyckliga som tvänne himmelens änglar uti en liten hydda inbäddad i rosor mellan bergen, och hvilka logo såväl åt kyrkans förbannelse som åt världens förakt, medan de under kyssar och omfamningar njöto den sällhet som himlen velat vägra dem.

Hennes hjärta sammansnördes likasom om hon varit nära att kväfvas, då hon läste om detta kärlekslif; och om natten hade hon i drömmen sett sig själf smyckad som en brud i silkesskrud och med en krans af hvita liljor i håret. Alla slottets salar strålade af ljus, och den brusande musiken blandade sig med ljudet af bågarnes klang och människoröster. Rundtomkring slottet brunno rykande facklor öfver vallgravarne och sträkte sina röda eldtungor upp emot den stjärnbeströdda himlen. Själf trädde hon dansen med *honom* inne i stora salen, hvarest alla de nakna kvinnofigurerna på väggen sträkte sina hvita armar emot henne och vinkade sitt välkommen. Hon sväfvade berusad af lycka och kärlek fram vid hans arm, och han böjde sig ned öfver henne hviskande: Min brud, min fagra brud! — Då öppnades plötsligt en dörr i väggen, musiken förstummades och midt i detta brokiga vimmel syntes en kämpagestalt inhöljd i en tarflig brun kappa, och med ett långt, grått skägg böljande ned öfver bröstet. Hon spratt till i sin brudgums armar; hon hade igenkänt sin fader. Med säkra, långsamma steg gick han fram till henne. Hans ansikte var blekt, som då han låg på sin dödsbädd, och hans blick dyster och bedröfvad. Efter honom följde en hel skara trasiga och utsvultna varelser, kärrhyddornas fattiga invånare, hvilka med hatfulla blickar och hotande åtbörder ropade emot henne: förrädare! förrädare! Men fadern vinkade med handen, och ut ur hopen trädde en kvinna med mörkt hår och vilda, trötsiga drag. Han tog henne vid handen samt förde henne fram till Agnete och sade: „Se, denna kvinna är inför Gud denne mans hustru, som han trolöst öfvergifvit för att göra dig till sin älskarinna. Hennes jämmer och tårar skola droppa gift i er glädjes bågare, och hans brott skall hvila som en förbannelse öfver ert lif!“ Agnete ville med

ett skrik kasta sig till sin faders fötter — — men
detsamma vaknade hon.

Hela dagen därpå hade hon varit i en ständig
ångest. Öfveralt tyckte hon sig se denna hotande
skara och höra faderns röst öfver sitt hufvud.

. . . Då hon på förmiddagen emottagit gref-
vens bref, hade hon kämpat ut sin sista, afgörande
strid. Hon viste strax att brefvet var från honom,
och huru utanskriften tydligen var skrifven med förvrängd
stil. Och då hon läste hans rader, som icke lämnade
något tvifvel om hvad han ville säga henne, sjönk hon
ned på en stol och betäkte ansiktet med sina händer.

Länge förblef hon i denna ställning utan att
röra sig. Det var som om hon icke vågat se upp,
för att icke möta anblicken af sitt eget rum, af par-
kens trån, hvilkas kronor sträkte sig högt öfver hen-
nes fönster, af all denna härlighet, som tillhörde ho-
nom, och som han ville dela med henne . . . En bäf-
van genomlade henne, men hon förjagade med kraft
alla frestelser och reste sig häftigt. Det tjänade till
ingenting att tänka vidare därpå. Hon kunde icke
lefva under bördan af sin faders förbannelse och hela
världens förakt. Hon måste bort, — bort härifrån,
innan hon dukade under i striden.

På eftermiddagen fattade hon det beslut, hvarom
grefvinnan hade talat med mamsellen.

XII.

Redan följande afton, kort efter mörkrets in-
brott, höll den gammalmodiga karreten, grefvinnans
egen bröllopsvagn, framför hufvudingången på borg-
gården för att bortföra Agnete från Nörrekjær. Fa-

stån himlen var molnfri, satt den gamle lifkusken också vid detta tillfälle insjunken ända upp öfver öronen i sin hvita gummirock, hvarur endast den röda näsan, lik en hummerklo, stack upp mellan snibbarne på den uppslagna kragen. Då och då gaf han med piskan sin otålighet till känna på ett sätt, som lät en förmoda att han icke håller denna gång var okunnig om att det ej var någon medlem af den grefliga familjen som skulle anförtras i hans vård.

— De förbannade fruntimren, som aldrig kunna bli färdiga i tid! — mumlade han.

Ändtligen kom Agnete ut på trappan, följd af mamsellen och kammarjungfrun med det lockiga håret. Hon var förfärligt blek, och det såg ut som om hon gripits af svindel, då hon steg utför trappan.

Mamsellen blef stående uppe vid dörren, därifrån hon sände en sista nyfiken och spanande blick efter henne. Kammarjungfrun däremot följde henne med tårar i ögonen ned till vagnen, hvarest hon med rörande omsorg svepte täcket om hennes fötter, och lade alla hennes saker till rätta. Hon var så upprörd öfver att nödgas skiljas från sin fröken, att hon, då hon skulle stänga vagnsdörren, stod och famlade efter låset, så att gubben på kuskbocken slutligen blef helt uppretad.

— De förbannade fruntimren! — mumlade han åter. — De kunna ju, ta' mig fan, inte stänga en vagnsdörr en gång!

Då de körde ut genom porten, slöt Agnete ögonen — och tog i tankarne ett sista stumt farväl af hela denna lilla värld, som hon aldrig mera skulle återse. Så sjönk hon småningom ihop i vagnshörnet, medan det gamla åkdonet långsamt rullade genom den nu nästan aflöfvade allén; och utmattad af sorg och strid och sinnesrörelse föll hon slutligen i ett tillstånd

af medvetslöshet, hvarur hon alt emellanåt vaknade upp förvirrad.

Hon hade icke fått en blund i sina ögon under den sista natten. Hon hade icke vågat lägga ned sitt hufvud på kudden, emedan hon viste, att så snart hon slöt ögonen, skulle alla de tankar hon försökte att förjaga, åter strömma in på henne, och taga väldet öfver hennes sinnen. Hela den långa natten hade hon suttit upprätt i sängen med ansiktet doldt i sina händer. Och hennes faders bild på väggen hade under tiden likasom fått lif för henne i mörkret, och hon kände hans ögon oafbrutet hvila på sig med en straffande och anklagande blick, som förkrossade henne. Slutligen var hon i sin ångest nära att förlora förståndet; och först då dagen randades och hon hörde att folket var i rörelse, hade hon åter kommit till besinning.

Strax efter frukosten hade hon tagit afsked af grefvinnan, som önskade tillbringa resten af dagen i ensamhet. Grefvinnan hade sagt henne ett kort och tämligen kyligt farväl, och Agnete var glad däröfver. Hon önskade lämna efter sig så få goda minnen som möjligt på detta ställe, som hädanefter skulle vara för alltid utplånadt ur hennes tankar. Men då hon ute i farstun mötte den lilla pudeln, som glad och sorglös kom springande emot henne för att blifva smekt, brast hon ut i häftig gråt; och då ingen såg henne, tog hon sin lille kamrat upp i sina armar och kyste honom lidelsefullt.

Ända till sista stunden hade hon närt ett svagt hopp om att ännu en gång få se honom. Hela dagen hade hon med våldsamt klappande hjärta stått vid fönstret i sitt rum, och spanat ut öfver bärgen till stenkumlet på Vejrhøj. Och hvarje gång hon hörde steg nalkas öfver borggården eller ljudet af röster i farstun, spratt hon till och trodde att det

var han. Men dagen gick och mörkret begynte falla på; — och då vagnen rullade bort genom porten, sände hon honom i tankarne sitt sista farväl.

Hvad det nu skulle blifva af henne, det viste hon icke själf. Hon hade nu blott klart för sig att hon var på väg till en järnvägsstation ett par mil härifrån, hvarest hon skulle invänta nattåget, som skulle föra henne till de två gamla tanterna, hennes enda släktingar, hos hvilka hon beslutit att söka en tillflykt, tills hon funnit en ny befattning. Till vännerna i sin hemtrakt hade hon icke velat återvända. Det var med en egendomlig bäfvan hon tänkte på de gamla bekanta ställena och sin faders graf. Hon måste bort, långt bort ifrån allt detta, till ett ställe där ingen kände henne, och där hon finge draga sig undan i ro med sitt blödande hjärta.

Hon tänkte på den kväll hon kom åkande till slottet, nedtygd af sorg och bedröfvelse. Hon kunde icke fatta att det ej var mera än en månad sedan dess. Altsammans föreföll henne som en dröm. Hon tyckte att hon lefvat ett helt långt lif sedan dess, och att allt som nu återstod henne var tomhet, mörker och en långsam, kvalfull död.

Hon märkte att vägen gjorde en krökning, och kort därpå såg hon ljusen ifrån kärrhyddorna. De lågo där i samma usla eländiga rad med sina infallna väggar och till hälften betäckta fönsterrutor, öfver hvilkas trasor hon kunde se in i dessa fattiga hem, hvilkas armod och nöd kommit blodet att sjuda i hennes ådror.

Men då hon tänkte på hvad han hade sagt om dessa „lifvets styfbarn,“ kände hon att han hade haft rätt. Det fans icke en ibland dem alla med hvilken hon ej velat byta; ingen enda så fattig som hon i detta ögonblick.

Invid bron, som ledde öfver bäcken, stannade

vagnen plötsligt; kusken ropade an någon och ett par stämmor svarade i korus alldeles i deras närhet.

Agnete insåg att någonting måste vara på färde. Hon öppnade ögonblickligen fönstret och såg en hop människor — män, kvinnor och barn — hvilka voro samlade omkring en mörk kropp, som låg utsträckt på jorden orörlig som ett lik. Ett par af männen böjde sig öfver densamma, och hon hörde deras vredgade röster upprepade gånger nämna grefvens namn.

En rysning genomilade Agnete.

I detsamma föll skenet ifrån en lykta på den liggandes ansikte, och hon såg ett par väldiga röda mustascher, på hvilka hon genast igenkände den person hon några dagar förut mött i allén, och som hon då tagit för grefven. Nu viste hon att det var skogvaktaren. Han låg på ryggen med hufvudet lutadt mot en karl, som knäböjde vid hans sida och stödde honom med armen. Hela hans ansikte var öfverstäinkt af blod, och han såg ut att vara död eller afsvimnad.

— Huru fanken har det gått till? — frågade den gamle kusken.

— Huru det har gått till? — hördes flere röster mumla. — Ja, det kan ni fråga där uppe.

— Hvem har gjort det?

— För fan! — ropade en väldig kämpagestalt, som barhufvud och med uppvikta skjortärmar höll på att af några brädstrumpor och ett stycke segelduk iordningställa en bår. — Det behöfver ni väl inte fråga; det är naturligtvis er galne greve, som roat sig därmed. Men nu skall det också — för tusan — bli ett slut på den leken; det ha vi svurit på.

— Ja, för fan i våld! det är då visst och säkert! — inföll en annan.

— Vi ha visst inte lust att vänta tills han slagit oss alla fördärfvade. Det skall sättas ett P för

den saken, det kan ni vara säker på. Och vill inte hennes nåd här efter taga honom i förvar, så skola vi — fan tage mig — nog själfva sörja för att han håller sig i skinnet. Om de också skulle bryta armar och ben af mig efteråt, så skall jag minsann lära den gunstig herrn att hålla sig i styr. Vi arbetare och fattigt folk få inte ens vara en smula yra i mössan, utan att vi strax skola stoppas bakom lås och bom. Men en grefve — Gud bevars! — han får slå folk fördärfvade, kanske för hela lifstiden, om han också är stormgalen. Men det skall inte hända hädanefter, det kan ni vara lugna för. Han skall tagas i förvar — det ha vi allesamman svurit på!

Ett bifallssorl ifrån hopen beledsagade dessa ord.

— Men huru fanken har det då gått till? — upprepade den gamle på kuskbocken.

En af kvinnorna kom nu fram till honom och berättade de närmare detaljerna vid tilldragelsen.

Sedan den föregående dagen på förmiddagen hade grefven icke varit sedd vid kärret, och då skogvaktaren fick veta att han icke håller varit på slottet, började han blifva orolig för honom. Vid mörkrets inbrott hade han beslutit att gå ut för att uppsöka honom. Grefvinnan hade nämligen gifvit order att taga reda på grefven, om han någonsin stannade borta längre än vanligt. Men han hade icke hunnit utom dörren, förrän han såg honom komma ned för bärget. Han hade redan på afstånd märkt att det inte stod rätt till med grefven, ty han raglade och slog benen i kors; och då han gick honom till mötes, tog hatten af sig för att hälsa, hade grefven länge stått alldeles orörlig utan att säga ett ord, och stirrat på honom med ett besynnerligt leende. Men plötsligt hade han blifvit likblek, och med sin knutna näfve slagit skogvaktaren i ansiktet, så att denne,

som icke haft tid att värja sig, dignat sanslös till marken, och i fallet brutit sitt ena ben.

Detta hade händt för en half timme sedan. Då skogvaktaren vaknade till medvetande, var grefven försvunnen, och i jaktstugan fanns ingen som kunde hjälpa honom, ty gamla Ane, som skötte hushållet för dem där ute, hade kort förut begifvit sig till slottet, hvarest hon tillbringade nätterna. Han hade då börjat ropa på hjälp, tills en karl, som återvändande från sitt dagsarbete, hört det och kallat andra till bistånd.

De hade genast sändt bud till Nörrekjær, ty nu var det ju uppenbart att grefven blifvit riktigt stormgalen. Ett tiotal personer af kärrhyddornas invånare hade begifvit sig ut för att spana efter honom, och föra honom till slottet. Man kunde ju annars icke vara säker på hvad han kunde företaga sig i det sinnestillstånd, hvori han befann sig. Han hade ju en gång förut velat taga lifvet af sig, så att det nog var säkrast att i tid förebygga alla olyckor. En gosse hade sett honom gå upp åt bärge, och då det var månsken, tänkte de att man nog snart skulle finna honom.

Inne i vagnen satt Agnete och hörde allt detta, och blodet stelnade i hennes ådror.

Men plötsligt väktes hon till besinning. Nej, detta kunde hon icke uthärda. Hon förstod allt. Hon viste nu huru mycket han hade älskat henne, och hon själf var den enda skyldiga. Hända hvad som hända ville, — hon måste, hon *ville* rädda honom.

En aning sade henne att han befann sig vid Vejrhøj; och utan betänkande öppnade hon ljudlöst vagnsdörren åt den sida där ingen kunde se henne, samt smög sig ut. Allas uppmärksamhet var i detta ögonblick fästad vid skogvaktaren, som åter började röra på sig, och ingen observerade hennes flykt.

Kort därpå hade hon andtruten uppnått den lilla dalen nedanför Vejrhöj.

Men här var allt tomt och stilla.

Då kom hon att tänka på den lilla skogshyddan, där hon första gången hade råkat honom. Och utan att betänka sig, nästan utan att veta hvad hon gjorde, skyndade hon fram längs samma breda stig, på hvilken de den dagen hade vandrat tillsammans.

Redan på afstånd hörde hon högljudda röster, sång och skrål ifrån hyddan. Men utan tvekan närmade hon sig och tittade in genom fönstret.

Stugan var uppfylld af folk. Man hade samlat sig omkring bordet framför träsoffan, och på detta stodo ölflaskor och en stor brännvinskaraffin. Det var bara fattigt folk, hvaribland hon strax igenkände flere bekanta ansikten från kärrhyddorna. Men här strålade deras ögon af lefnadslust och glädje. Värden själf, den gamle, halfblinde gubben, satt i soffhörnet, och smålog fånigt. Andra klingade med flaskornas och sjöngo, medan en halfvuxen pojke på en stol borta vid kakelugnen spelade på en harmonika. I en mörk vrå satt flickan med det svarta håret. Och vid hennes sida, med armen om hennes hals — — var det icke? — —

Agnete höll på att utstötta ett skrik.

Men då såg hon att det icke var han, utan en annan ung, blond man från kärrhyddorna. Han såg ut som om han varit halfdrucken; och de kystes allt jämt passioneradt.

Hon ilade därifrån.

Nästan omedvetet störtade hon fram längs alla stigar, där de brukat färdas, och sökte på måfå i alla klyftor och dalar. Hon måste — hon ville finna honom, innan det blef för sent. Hon tyckte sig stundom höra de förföljandes röster bakom sig; och i sin ångest såg hon dem hvarje ögonblick störta sig öfver

honom, kämpa med honom och slutligen föra honom bunden därifrån. Det fick icke ske! . . . Om hon blott kunde ropa! Hon kände sig fortfarande öfvertygad om att han var här, att han uppsökt detta ställe . . .

Då såg hon plötsligt framför sig en skepnad, sittande orörlig med ansiktet begravet i sina händer.

Det var han.

Agnete stannade i detsamma likasom fastnaglad vid marken. Men han hade hört hennes steg och tog plötsligt händerna ifrån ansiktet, samt reste sig i försvarsställning.

Månskenet föll rakt ned på honom. Han var barhufvad, hans kläder upprifna i bröstet, hans utseende vildt och nästan oigenkänligt.

Agnete hade dignat ned i lungen, och dolde sitt ansikte. Men han kände henne icke, utan fortfor att ropa åt henne någonting som hon ej förstod. Hon hörde att han var alldeles ursinnig, och han hötade åt henne med knytnäfvarne. Då reste hon sig plötsligt, och sade med en stämman, som skälde af fruktan och ånger:

— Herre Jesus! . . . Känner ni mig ej? . . .

Ack, hör mig!

Men han stod orörlig, och fortfor att ropa och höta åt henne.

Agnete tryckte stönande händerna mot sitt bröst. Det var som om hennes hjärta velat brista.

. . . Så knöt hon plötsligt bägge sina händer och höjde dem hotande emot himlen, samt ropade:

— Fader . . . fader! — och sjönk ned på knä.

Men med ens tyckte hon sig åter höra de förföljandes röster bakom sig. Hon fred sina händer, och sträkte i förtviflan armarne bedjande emot honom:

— Hör mig! . . . ack, hör mig! Ni måste fly! . . . skynda er! . . . Hör ni icke att de kom-

ma? . . . Man vill gripa er. För Jesu Kristi skull, fly, fly! Se på mig . . . känner ni mig ej? . . . Jag är Agnete Thorbjörnsen . . .

Vin ljudet af detta namn gick en darrning igenom honom. Han tog ett steg tillbaka och stirrade på henne med en förvirrad blick, likasom om han såg en syn.

— Ja, . . . jag tror . . . — sade han nästan ohörbart. — Huru har ni kommit hit?

— Jag hörde hvad de ärnade göra er. Sansa er, för Guds skull! Man skall snart finna er, om ni icke flyr . . . Kan ni minnas den gamla gumman i den lilla stugan där uppe mellan de höga bergen — henne, som vi nyligen besökte? . . . Dit skall ni bege er . . . där skall ingen söka er . . . men skynda er, skynda er, att det icke blir för sent!

Men han hörde icke på henne. Han hade sakta närmat sig, och de stodo nu ansikte mot ansikte. Hans läppar rörde sig och ur hans ögon lyste vansinnets eld. Hon vände sig ifrån honom och ville fly; men då grep han henne krampaktigt i sina armar, och tryckte henne med en sådan kraft intill sig, att hon sjönk bedöfvad till hans bröst.

Emellertid rullade den toma vagnen i sakta mak fram längs landsvägen till den två mil därifrån belägna järnvägsstationen, den stannade framför gästgifveriet, hvarest en hel hop bönder sutto och drucko i skänkrummet. Stalldrängen kom ut och öppnade vagnsdörren, hvarpå han sade åt kusken:

— Hvad är det för frakt ni har i dag?

— Det kan han väl se — brummade den andre.

— Nej, det är just det jag inte kan.

— Hvad vill det säga?

Men då den gamle kraflat sig ned från kuskbocken, och tittade in i vagnen, bleknade till och med hans hummerklo, och stirrade mållös af förfäran ut i rymden.

XIII.

Det var en mild och vacker afton några månader senare.

På ett af Sevillas flata tak, lutad öfver den massiva balustraden, hvarest stora röda lerkrukor med tomater och grönsaker voro uppställda längs muren, stod en ung, hvitklädd dam och blickade ut öfver det brokiga människovimlet på torget nedanför.

Solen hade just gått ned bakom de blånande bergen i väster, och i ett nu färgat hela den ena hälften af det mörkblå himlahvalfvet karneolröd. Från stadens många gamla kloster och kyrkor, hvilkas otaliga små spiror öfveralt stucko fram öfver taken, och nästan sågo ut som dufslag, hördes bönklockornas underbart vackra klang, och luften fylles af berusande dofter från blommor och frukter.

Nere på torget, hvaröfver mörkret snabt sänkte sig, var det fullt af pratande, skrattande och sjungande människor, hvilka strömmade ut från de smala gränderna, för att inandas den friska aftonluften. En mängd gaslyktor tändes längs trottoarerna och på torget flammade stora bål, omkring hvilka folket lägrade sig bredvid sotiga män som rostade bönor i flata järnpannor öfver elden, eller hælde torkdeg i sjudande olja inför ungdomens lystna blickar. Här och där i hopen syntes aquadorerne med sina stora lerkrukor

på skuldran, och framför de små limonadbutikerna trängdes unge män och vackra flickor under skämt och glam. Ingen tog här anstöt af att en förälskad ungersven trykte ett par brännande läppar mot sin utkorades hals eller barm. Till och med de gamla myste förnöjda därvid, och tillropade dem några uppmuntrande ord. Tunga positiv släpades fram af små åsnor och från andra håll ljödo gitarrens smäktande toner. Lifvade af musiken uppstälde sig här och där ett par till dans.

Den unga hvitklädda damen — det var Agnete — blickade ned öfver detta brokiga vimmel, och hennes tankar drogos tillbaka till hemmet, till de dimhöljda kärren uppe i den höga norden, som hemsöktes af köld och mörker. Hon tänkte på den ensliga, lilla hyddan mellan de höga bergen och den puckelryggiga gamla kvinnan, hos hvilken hon och hennes vän en mörk höstnatt funnit ett skydd för sin kärlek och en tillflykt för alla förföljelser. I de små tarfliga rummen, hvilkas minsta enskildheter präglats djupt i hennes minne, hade töckenskyarne vikit från deras sinnen. Här hade han åter vaknat till fullt medvetande, och då de den följande natten bjödo den gamla farväl för att fly ur landet, var deras himmel blå, och intet moln hade sedan dess förmörkat deras lycka.

Den första tiden hade väl Agnete någon gång — isynnerhet i drömmen — kunnat se sin faders hotande skugga framför sig. Men en kyss af hennes älskade förjagade den ögonblickligen. Det var som om den icke kunnat trifvas bland söderns ljus och blommor, och nu var den för alltid försvunnen i grafven.

Till förökandet af hennes lycka bidrog äfven ett bref, som hon nyligen erhållit från grefvinnan, hvilken äntligen lyckats utforska deras vistelseort. Till hennes förvåning hade det icke innehållit ett

enda förebrående ord, utan endast sorg öfver att hvarken sonen eller hon hade anförtrott sin hemlighet åt henne. Hon, kände sig emellertid öfvertygad om att hvad som skett skulle blifva hennes sons lycka; och efter alt hvad hon kunde se, tviflade hon icke ett ögonblick på att han just hade funnit den, som kunde draga honom bort ifrån hans vägars villa. Hon skulle visserligen hafva önskat att de på ett annat sätt hade slutit sitt förbund; och fastän hon för sin del ansåg och alltid hade ansett kärlekens band vara det enda bindande, bad hon dem dock för deras framtids skull äfven låta kyrkan välsigna deras förbund. Slutligen önskade hon innerligt att de snart skulle komma hem; hon kände att hon icke skulle lefva länge, och hon ville gärna se dem ännu en gång före sin död.

Agnete stod och tänkte därpå, och hennes ögon fylles långsamt med tårar.

Då märkte hon att en arm sakta lades om hennes lif. Men hon vände sig icke om; hon kände alt den armen rätt väl. Hennes läppar logo och hon böjde hufvudet åt sidan, tills det kom att hvila mot en skuldra, likasom om det där funnit sin naturliga hviloplats. Så lade hon bägge sina händer på den hand som lagt sig öfver hennes klappande hjärta; och i det hon kände en lång kyss på sin panna, slöt hon ögonen och tryckte sig innerligare emot sin vän.

Sålunda stodo de länge orörliga. På torget blef alt småningom tyst. Människomassorna skingrades och mörka natten sänkte sig öfver staden. Slutligen släcktes också lyktorna där nere, och blott de klara stjärnorna blinkade från det mörkblå himlahvalf. vet ned på de två älskande.

— Hvad tänker du på? — frågade han plötsligt, och strök med handen håret ifrån hennes panna.

— Du skulle aldrig kunna gissa det.

— Det är väl inte någonting ledsamt? Jag tyckte du hade gråtit, då jag kom.

— Men icke af sorg.

— Nå, då är allt godt och väl.

— Jag tänkte på en dag — kan du icke minnas den? — då vi sutto nedanför Vejrhøj. Plötsligt hörde vi den gamle herden Jakob sjunga; och då jag frågade dig hvarför det fans så många sinnesrubbade där hemma, sade du att det var därför att det spökade där. Hvad menade du egentligen därmed? Det fick jag sedan aldrig veta.

— Märkte du det då aldrig där hemma?

— Hvad?

— Såg du aldrig katten med de röda ögonen, och mannen med de skalrande tänderna? Hörde du håller aldrig hunden som gråter likasom en människa, eller hönan, som galar hvarje midsommarnatt — allsammans ute på kärret?

— Hvad vill det egentligen säga?

— Det skall bli mig svårt att förklara för dig, om du inte själf har märkt det. Men har du verkligen inte ens hört hönorna, som gala? . . . Inte ens nu . . . sedan du blef min . . . ?

Hon såg plötsligt upp och smålog i det hon rodnade lätt. Så slog hon båda sina armar om hans hals och kyste honom lidelsefullt.

Slut.

ag

n.

gl

ag

de

ü.

et

n,

u

a,

t.

g,

i-

s

n

s

